

ಹೊಸಲಿಕ್ಕು



3. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

- * ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂತರಂಗದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ
—ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಪುರೈ
- * ಗಜಲ್
—ಶಾಂತರಸ
- * ಕನ್ನಡಿಗರೇಕೆ ಬಡವರಾದರು [ಚಿಂತನ]
—ಬಿ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ
- * ನಟ ಭಯಂಕರ ಹಂದಿಗನೂರ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪ
ಸಿದ್ಧರಾಮ ಉಪ್ಪಿನ
- * ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ
—ಟಿ. ಎನ್. ಪನ್ನೂರಿ
- * ದಾನಿ (ಕಥೆ)
—ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಟಿನ
- * ರಂಗಣ್ಣನ ಬಸ್ಸು (ಸಣ್ಣ ಕಥೆ)
—ಸಿದ್ಧರಾಮ ಹೊನ್ನಲ್
- * ನಾಮದ ಬಲ (ವಿಡಂಬನೆ)
—ಎಚ್. ಬಾಪಾಸಾಹೇಬ
- * ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಡುಗೆ
—ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ ಘಂಟಿ

○ ಡಾ. ಚಿನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ, ಸುರೇಂದ್ರ ಕರಮಗಿ ಕುಂಬಿ, ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ, ಈಶ್ವರಯ್ಯಮಠ, ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಪೋಲಿಂಪಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದವರ ಕವನಗಳು ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಸಾದರ ಸ್ವೀಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿ.

(ಪ್ರಸಾರ - ಕೇವಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ)

ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ

ಸಂಪುಟ-೧

ಸಂಚಿಕೆ-೨

(ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೯೨)

ಸಂಪಾದಕ : ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಪುರೈ

ಸಲಹೆ : ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕರದಳ್ಳಿ, ಎಸ್. ಬಿ. ಹೊನ್ನಲ್, ಸೂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ

ನೀವು ಕಳಸುವ ಚಂದಾ "ಹೊಸದಿಕ್ಕು" ಬೇವಣಿಗೆಯ ಸಂಕೇತ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ : ರೂ. ೫೦-೦೦ + ಅಜೀವ ಚಂದಾ : ರೂ. ೫೦೦-೦೦

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಬಿಜಾಪುರ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ತಲುಪಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಆಸಕ್ತರನ್ನು ಚಂದಾದಾರರಾಗಿಸಿರಿ ಲೇಖನ, ಕವನ, ಕಥೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಳಸುವವರು ಸ್ವೀಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಸ್ವವಿಳಾಸದ ಕಾರ್ಡ್ ಇಡಿ.

೦೦

ಸಂಪಾದಕರು :

'ಹೊಸದಿಕ್ಕು'

ಗೀತಾಂಜಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್

(ದಿಗ್ಗಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಹತ್ತಿರ)

ಅಂಚೆ : ಶಹಾಪುರ-೫೮೫೨೨೨

ಚಂದಾ ಕಳಸುವ ವಿಳಾಸ :

ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕರದಳ್ಳಿ

ಶಹಾಪುರ ಪೇಟೆ,

ಶಹಾಪುರ-೫೮೫೨೨೨

ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂತರಂಗದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಪ್ಪಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ

ಬರುವ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೯ರಂದು ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿ ಅ. ಭಾ. ಸಾ. ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು ? ಎನ್ನುವ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಕೇಳಿ ಬರುವ ಹೆಸರುಗಳೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಶಾಂತರಸರದು ಹಾಗೂ ಡಾ. ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರದು.

ಹಿರಿಯ ಕವಿ, ಕಥೆಗಾರ, ಹೆಸರಾಂತ ಲೇಖಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಾಂತರಸರು ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಡಾ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠರು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರು, ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಆ ಭಾಗದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಡಾ. ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವಾದ ತಂದರು ಸಹ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಆ ನೆಲೆಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಾಂತರಸರೇ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ.

ಶಾಂತರಸರು ತಮ್ಮ ರಾಯಚೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಬೆಳೆಯುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿನವರನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ವಿಶಾಲ ಗುಣ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

'ಹೊಸದಿಕ್ಕು'ವಿನ ಮೂರನೇ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ, ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಎನ್ನುವದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕರು ವಿಮರ್ಶಕರು ಚಂದಾ ಹಣ ಕಳಿಸಿ ಓಲೆ ಬರೆದು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಖ್ಯಾತ ಹಿರಿಯ ಪತ್ರಕರ್ತರು, ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಅಭಿಮಾನ ಹೊಂದಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚದ 26, ಜುಲೈ 92ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ನನ್ನ ಹೃದಯದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ'

ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಗರ ನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಧ್ವನಿ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ಎಂಬ ಲೇಖನ ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು'ಗೆ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ನೈತಿಕ ಬಲ ಬರುವ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡುವಂತಹ ಮಾತನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳೀಮಲೆ ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಆಲೂರ, ಪುಂ. ಹೇಮಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀ ಶೂದ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಾಂತ ಲೇಖಕರು ನಮಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿ ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಜನಪರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಚಂದಾ ಹಣ ಹಾಗೂ ಲೇಖಕರ ಮತ್ತು ಓದುಗರ ಸ್ಪಂದನವು ಸಹ ತೀರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದೆಂಬುದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲದ ನಮ್ಮಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯುವಕರು ಪತ್ರಿಕೆ ಆರಂಭಿಸಿರುವುದು ಹಲವರಿಗೆ ಕುತೂಹಲ ಹುಟ್ಟಿಸಿರಲೂ ಸಾಕು. ಹಾಗಾಗಿ ಇವರೇನು ನಡೆಸಬಲ್ಲರು ಎಂಬ ಅನಿಸಿಕೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಜನ ಚಂದಾ ಹಣ ಕಳಿಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ವೆಂದುಕೊಂಡಿರುವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮಗಂತೂ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟಾದರೂ ನಡೆಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಜಾಹಿರಾತು ನೀಡದವರು ಚಂದಾ ಹಣ ಕೊಡದವರು ಬೇಗ ಕಳಿಸಿಕೊಡಲು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು

ಅತ್ತೀಯರಾದ ಹೊನ್ನಲ್, ಪುರ್ಲೆ, ಕರದಳ್ಳಿಯವರೆ, ಹೊಸದಿಕ್ಕು ಓದಿದೆ. ಆಶೆ ಮೂಡಿಸಿದೆ; ನಾನು ಹಳೆಯ ದಿಕ್ಕಿನವನೆಂದು ಹೊಸದಿಕ್ಕನ್ನೇನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಎರಡೂ ಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಒಡಲಿಗೆ ಹೊಸ ಉಡುಪು-ತೊಡಪು ಇನ್ನೂ ಅಕರ್ಷಕ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಒಂದು ಮಾತು, ನೀವು ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ದ್ವೈಮಾಸಿಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತ್ರೈಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಇಟ್ಟರೆ ಚಂದಾದಾರರ ಬಳಗ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ನಿಮ್ಮ ಅದಮ್ಯ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಶುಭ ಕಾಮನೆಗಳು.

—ಸಗರ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯ

ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರ ಹೊನ್ನಲ್, 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಪ್ರಯತ್ನ. ಹೊಸದಿಕ್ಕಿನ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಈ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ಕ್ಷಣವೇ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತದೆ

ಅಂತ.....ಹೊಸದಿಕ್ಕು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಮಿತ್ರ ಕರದಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಪುರೈಯವರಿಗೆ ವಂದನೆ ತಿಳಿಸಿರಿ.

—ಕುಂವಿ

ಮಾನ್ಯರಾದ ಕರದಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ, 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು'ವಿನ ಎರಡು ಸಂಚಿಕೆ ತಲುಪಿದೆ. ಎರಡು ಸಂಚಿಕೆಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿವೆ. ಇದೇ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾದೀತು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ-ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಚಂದಾ ಕಳಿಸಿರುವೆ, ತಲುಪಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಲು ಬರೆಯಿರಿ.

—ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ

ಪ್ರಿಯ ಸಂಪಾದಕರೆ, 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ತಲುಪಿದೆ. ಎರಡು ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿರಿ. ಪತ್ರ ಬರೆಯುವವರಿಗೆ ಚಂದಾ ಕಳಿಸುವ ಮನೋಭಾವನೆಯೂ ಇದ್ದರೆ ಒಳಿತು. ಆದರೆ ಅಂಥವರು ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೀಗಾಗಲೇ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉಬ್ಬಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲುವದಕ್ಕಿಂತ ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿಯೂ ನೆಲದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಬಯಸುವೆ. ಇದು ನಾನು ಕಂಡ ಅನುಭವ.

—ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ
ಮಂಗಳಗಂಗೋತ್ರಿ

ಪ್ರಚಾರವೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವದಕ್ಕೆ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ವಿನಂತಹ ಯೋಗ್ಯ ಸಾಧನವೊಂದರ ಅಗತ್ಯತೆ ಇತ್ತು, ಚಂದಾ ಹಣ ಕಳಿಸುವೆ.

—ಸ್ವಾಮಿರಾವ ಕುಲ್ಕರ್ಣಿ ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರ ಹೊನ್ನಲ್, ಕರದಳ್ಳಿಯವರೆ, ಸಂಪಾದಕೀಯ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿದೆ, ನಿಮ್ಮ 'ಕಾಡು' ಕಥೆ ನಮ್ಮ ಬಾಷೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ಕುಂತು, ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಂತೆ ಆಯಿತು. ನೀವು ನಮ್ಮ ಊಹೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದೀರಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಶ್ರೀ ಪುರೈ, ಕರದಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ವಂದನೆ ತಿಳಿಸಿ.

—ಈಶ್ವರಯ್ಯ ಮಠ ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಪ್ರಿಯ ಹೊನ್ನಲ್ ತಾವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಳಿಸಿದ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ನಮ್ಮ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆಯ

ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಕವಿತೆ ಸದಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನನಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರಿಸಿದೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೊಸದಿಕ್ಕು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಿ. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಚಂದಾಹಣ ಕಳಿಸಿ ನಾನು ಸದಸ್ಯನಾಗುವೆ.

—ಪ್ರಭುದೇವ ಹಾದಿಮನಿ ಕಿನ್ನಾಳ (ರಾಯಚೂರು)

ಪ್ರಿಯರೆ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಸದಾ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಅದರೂ ನಾವು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದೊಳಗೆ ಹಿಂದಿಲ್ಲಾ ಅಂತ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಚಂದಾಹಣ, ಕವನ, ಸಣ್ಣ ಕತೆ ಕಳಿಸುವ ವಂದನೆಗಳು ತಮ್ಮವ,
—ಶರಣಪ್ಪ ವಡಿಗೇರಿ ಕುಷ್ಟಗಿ (ರಾಯಚೂರು)

ಪ್ರಿಯರೆ, ನಿಮ್ಮ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ನಮ್ಮ ಈ ಭಾಗದ ತರುಣ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಆಶಾಕಿರಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವದು ಸಂತಸ. ಲೇಖನ ಚಂದಾ ಹಣ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

—ಬಿ. ಎಸ್. ದುಂಡರಡ್ಡಿ ಇಲಕಲ್ಲ

ಪ್ರಿಯರೆ, ಆನಂದ ಎ. ಪಾಟೀಲರು ಜಿ. ಕೆ. ಅವರ ಬಗೆಗೆ ಬರೆದ ಲೇಖನ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಜಿ. ಕೆ. ಯವರ Commentries on living I, II, III ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಉಪಾಂತರಿಸಿ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಹಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಆನಂದ ಎ. ಪಾಟೀಲರನ್ನು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳಿರಿ. ಅವು ಎಲ್ಲಾ ವೈಚಾರಿಕ ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಹತ್ತರ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ,

—ಡಾ. ವಿರುಪಾಕ್ಷಪ್ಪ ಶಿರವಾರ (ರಾಯಚೂರು)

ಪ್ರಿಯ ಹೊನ್ನಲರಲ್ಲಿ, ಗೆಳೆಯ ಕಾಶಿನಾಥ ಹಂದ್ರಾಳ (ದಾವಣಗೆರೆ) ಅವರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ರಸೀದಿ ಪುಸ್ತಕ ದೊರೆತಿದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾದಾರನ್ನಾಗಿಸಿ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನೀಗ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ 'ಸುದ್ದಿಮೂಲ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿಗಾರನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆ ನಡೆಸುವ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕವಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿರಿ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ವಿಚಾರ ತುಂಬುವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬರಹಗಳು ಬರಲಿ, ಅಂದ್ರೆ ಮಾತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಲಬರುತ್ತದೆ.

—ವೀರಪ್ಪ ಜಾಲಾಪುರ ಹುಲಗೇರಿ (ರಾಯಚೂರು)

ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ 'ಸಿದ್ಧರಾಮ ಹೊನ್ನಲ್'ರ ಕಥೆ 'ಕಾಡು' ಭಾಷೆ, ತಂತ್ರ, ಶೈಲಿ, ಹಾಗೂ

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನೈಜ ಚಿತ್ರಣದಿಂದ ಮನಗೆಲ್ಲುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾಡಿನ ಖ್ಯಾತ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ- ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತಗೊಂಡ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವುದು ತೀರಾ ಬೇಸರದ ವಿಚಾರ ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೀಗಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

—ದೇವು ಪತ್ತಾರ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ✓

ಪ್ರಿಯ ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂದು ತಲುಪುತ್ತಿವೆ. ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದದ್ದು ನೋಡಿಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈ ಓಲೆಯ ಜೊತೆಗಿರುವ ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೂ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳಿಸಿರಿ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಿತ್ರರು ಕವನ ಲೇಖನ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಳಿಸಿದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಬಳಗಕ್ಕೂ ವಂದನೆಗಳು

—ಶಿವಯೋಗಿ ಹತ್ತಿ ಗೋಲಗೇರಿ (ಬಿಜಾಪುರ)

ಪ್ರೀತಿಯ ಹೊನ್ನಲ್ ನೀರಿಲ್ಲದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ್ದೀರಿ. ಪತ್ರಿಕೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಬರತೊಡಗಿದೆ. ಹೊಸದಿಕ್ಕಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

—ಹೇಮಾ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಿಯರೆ, ಹೊಸದಿಕ್ಕು ತಲುಪಿದೆ, 'ಶೂದ್ರ'ದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವೆ. ನಿಮ್ಮ ನಾಡಿನ ನೀರಿನ ತಾಪ ಹೇಗಿದೆ ? 'ಕಾಡು' ಓದಿದೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

—ಶೂದ್ರಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಿಯ ಹೊನ್ನಲ್ ಹೊಸದಿಕ್ಕು ತಲುಪಿತು. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹ, ಲವಲವಿಕೆ, Sincerty ಯನ್ನು ಅದು ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಯಶ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

—ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅಲೂರು ಬೆಂಗಳೂರು

(ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ಲೇಖಕರು, ಯುವ ಲೇಖಕರು, ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ.

● ಸಂಪಾದಕ

ಗಜಲ್

ಸತ್ತರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಫಲವೇನು ಕೇಳಿದರೆ ಬಿಡು ಬದುಕು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ
ಪ್ರೇಮ ಸಾಯುವದಲ್ಲ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಸಾವು ಸಹ ನಿಜಕು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ

ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಶಾಶ್ವತದ ಪಟ್ಟವಿಲ್ಲ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ
ಈ ವೇದಾಂತ ಭಾವವಳಿಸಲು ನಿಮಿಷದ ತೋಷ ಸಾಕು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ

ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ತಿರೆ ಬಾನು ಸಕಲ ವಿಶ್ವಗಳ ಒಂದಿಂತೂ ಸ್ಥಳ ಬಿಡದೆ ಸಾವು
ಅದರ ಉಸಿರಾಟ ಆಹಾರವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬದುಕೇ ಬೇಕು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ

ಅದು ಇದು ಅವರಿವರು ಅರಿಯದೆಯೆ ಪ್ರೇಮವನು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೆಸರಳಿಸಿ ಹೋದರು
ಉರಿವ ಎರಹಿಯದೆಯಲಿ ಕಮ್ಮಗೆ ಹರಡಿದೆಯದರ ಚಿಂಬೆಳಕು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ

ಕಣ್ಣು ಮನ ನಮ್ಮವಾಗದೆ ಅರಸ ನಮ್ಮವಾದುವು ದುಃಖದುಮ್ಮಾನ ದುರಿತ
ವ್ಯರ್ಥ ನಿಂದಿಸಿ ಹೊಗಳಿ ಸಣ್ಣಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಕಂಡಿತು ಬದುಕು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ

● ಶಾಂತರಸ

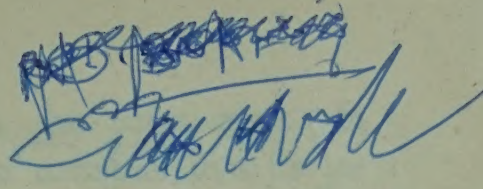
ಸಾವು ಮತ್ತು ಶಕುನಿ

ಸಾವು ಮತ್ತು ಶಕುನಿ
ಒಂದೇ ಮುಖದ ಎರಡು ನಾಣ್ಯಗಳು
ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು ಕೊಲ್ಲುವ
ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಗಳು

ಸಾಮ್ಯ

ಕೃಷ್ಣೆಯ ಆರ್ಯರು
ರೇಣುಕೆಯ ಅಗ್ನಿ
ರೇಣುಕೆಯ ಕಾಮಣ್ಣ
ಕೃಷ್ಣೆಯ ಕರ್ಣ

—ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ



ಕನ್ನಡಿಗರೇಕೆ ಬಡವರಾದರು

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಏಕೆ ಬಡವರಾದರು ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ನೆರೆಯ ಅಂಧ್ರ ತಮಿಳುನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಡೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗುಜರಾತಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯೋಗಪತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಯಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕವೇನೂ ಬಂಜರು ಜಮೀನಲ್ಲ, ಮರುಭೂಮಿ ಮೈದಾನವಲ್ಲ. ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳುಗಳ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶವೂ ಅಲ್ಲ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ನೆಲ ಸಂಪತ್ತು, ಜಲ ಸಂಪತ್ತು, ವನ ಸಂಪತ್ತು, ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ಬೇರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಜನ ಬಡತನಕ್ಕೇನೇ ಏಕೆ ಒಲಿದರು, ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಏಕೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಾಧಿಸದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಬಹುಶಃ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಆಡುಂಬೊಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಶ್ವರವಾದ ಧನಕನಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ನಿರಪೇಕ್ಷೆ ತಾಳಿದ್ದಿರಬಹುದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಿಷ್ಠರಾದವರೆಂದೂ ಜಿಪುಣರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಜಿಪುಣರಲ್ಲದವರು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೇ ಧರ್ಮ ಭೀರುಗಳಾದ ಕನ್ನಡಿಗರು ನಿರ್ಧಾನಿಕರಾಗಿ ಉಳಿದಿರಬೇಕು. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇರೂರಿತ್ತೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸನ್ನಿ, ಮಸ್ಕಿ, ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಅವಶೇಷಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಪರೋಪಕಾರವನ್ನೇ ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಜೈನ ಧರ್ಮದ ತೂಗು ತೊಟ್ಟಿಲು ಕರ್ನಾಟಕ. ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತೊರೆದು ನಿಂತಾಗ ಕನ್ನಡಿಗರು ಏಕೆ ಹೇಗೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟರು? ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ. ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ, ವೀರಶೈವರ ಶಕ್ತಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಎಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿ ಯೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿ ಹೊಂದಿದವು. ಅದ್ವೈತ ಮತದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಕೇರಳದವರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಪೀಠ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಅದ್ವೈತ ಮತದ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರಂತೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆನಿಂತವರು. ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತದ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೇಲುಕೋಟೆ

ಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಬಸವಣ್ಣನವರಂತೂ ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡಿಗರು. ಹುಟ್ಟಿದುದು ಬಾಳಿದುದು ನಿರ್ವಾಣ ಹೊಂದಿದುದು ಎಲ್ಲವೂ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ. ಅವರು ಬೋಧಿಸಿದುದೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಹೀಗಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಧರ್ಮಿಷ್ಠರ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಡು.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಭರ್ತ್ಸನೆಯೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿಂದ ದೂರವಿರಲು ಪ್ರೇರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಸಂದರ್ಭ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೀಗೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಪೋಷಕರಾದ ಅರಸರೆಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಸಾರವೇ, ಅದಿಕವಿ ಪಂಪನು ಒಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಸರನ್ನು ಹೀಗೆ ತೆಗಳಿದ್ದಾನೆ.

ಕಲಿಯನೆ ಪಂದೆ ಮಾಳ್ವ, ಕಡು ಪಂದೆಯನೊಳ್ಗಲಿ ಮಾಳ್ವ,
ತಕ್ಕನಂ ಪೊಲೆಯನೆ ಮಾಳ್ವ, ಮುಂಪೊಲೆಯನಂ ನೆರೆತಕ್ಕನೆ ಮಾಳ್ವ
ತಮ್ಮೊಳ್ಗಲಿಸಿ ಪೊದಳ್ಳು ಪರ್ವದವಿವೇಕತೆಯಂ ನೃಪಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ಸಂಚಲಂ
ಅದರಿಂದಮ್ ಓಲಗಿಸಿ ಬಾಳ್ವದೆ ಕಷ್ಟಮ್ ಇಳಾಧಿನಾಥರಂ,

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಪಂಪ ಅರಿಕೇಸರಿ ಮಹಾರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದವನು ಆದರೂ ಅರಸರು ಅವಿವೇಕಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಆತ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅರಸರ ಗುಣವೇ ಅಂಥದು. ವೀರರನ್ನು ಹೇಡಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಜರಿಯುತ್ತಾರೆ, ಹೇಡಿಗಳನ್ನು ಮಹಾವೀರನನ್ನಾಗಿ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಯೋಗ್ಯರನ್ನು ಯೋಗ್ಯರೆನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅವರ ಮದಾಂಧತೆಯೇ ಕಾರಣ ಇದೇ ರೀತಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸಹಿತ ಬಿಜ್ಜಳನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ "ಅರಸು ವಿಚಾರ ಸಿರಿಯ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ ಮಾನವಾ" ಎಂದು ಅರಸರ ವಿಚಾರಗಳು ಚಂಚಲವಾದವುಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರನ್ನನಿಗಂತೂ ಶ್ರೀಮಂತರೆಂದರೆ ಸಿಟ್ಟು, ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲದ ಅರ್ಭಟ. ಎಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನಗಿಂತ ಕನಿಷ್ಠರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಸಿದ್ದಾನೆ ಗಮನಿಸಿ,

ಕಲಿಪಂದೆಯೆಂದು ಬಗೆಯದೆ

ಕುಲಜಂ ಕುಲಹೀನನೆಂದು ಬಗೆಯದೆ

ತರುಣಿಸಲೆ ವೃದ್ಧ ನೆಂದು ಬಗೆಯದೆ ನೆಲೆಸುವೆ
 ನಿನ್ನಿಂ ನಿಕ್ರಪ್ಪರುಂ ಒಳರೇ ?
 ಇರಿಯಿಸುವೆ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ
 ಇರಿಯಿಸುವಯ್ ಸೋದರರ್ಕ್ಕಳಂ
 ತತ್ತಿರಿಯಿಸುವಯ್ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ
 ಎಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನ್ನಿಂ ನಿಕ್ರಪ್ಪರೆಂಬವರ್ ಒಳರೇ ?
 ಪೊಡವಡೆ ಪರಸದೆ, ಬಿನ್ನವಿಪೆಡೆ ಕೇಳದೆ
 ಮುಂದೆ ನಿಂದರಂ ಕಾಣದೆ, ತಕ್ಕಡೆಯೊಳ್ ಕಡೆಗಣಿಸುವ
 ನೃಪವಿಡಂಬಂ ಇವು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನ್ನ ದೂಸರಿಂದಂ ಅಲ್ತೆ ?
 ಗುಣಗಳ ನೆರೆಪೊರ್ದದೆ ನಿರ್ಗುಣರಂ ಪೊರ್ದುವೆ
 ವಿಶಿಷ್ಟರಂ ದುಷ್ಟರೊಳಂ ಗಣಯಿಸಿಸಮವೆಂಬ
 ಅವಗುಣಗಣಂಗಳಿವು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನ್ನ ದೂಸರಿಂದಂ ಅಲ್ತೆ ?

ಬಹುಶಃ ರನ್ನ ಕವಿಯು ವರ್ಣಿಸಿದ ಈ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಚಾಂಚಲ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನ
 ಗಂಡೇ ಶ್ರೀಮಂತಳಾಗಿದ್ದ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಿ, ಧನವನ್ನೆಲ್ಲ
 ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಕವಿ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವ
 ನ್ನಾಗಿ ನೀಡಿ ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.
 ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ರನ್ನ ಕವಿಯು ಅಜಿತನಾಥ ಪುರಾಣದ ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ
 ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಂಚಿದಳೆಂಬುದು ಈಗಲೂ ದಾಖಲೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ನಾಗಚಂದ್ರಕವಿಯೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಚಾಂಚಲ್ಯ ಗುಣವನ್ನು ಪರಿ
 ಪರಿಯಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಒಂದು ಶರ್ಕ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
 ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಏಕೆ ತಿರುಗುತ್ತಾಳೆಯೆಂದರೆ ಮಂದರ ಪರ್ವತ ಕಡೆಗೋಲಾಗಿ
 ಸಮುದ್ರ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಹುಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ಆ ಚಲನಗುಣ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು
 ಕೊಂಡಿದೆ.

ವಾರಿಧಿಯೊಳ್ ಮಂದರಗಿರಿ

ಭೋರನ ತಿರುಗುತ್ತಿರಲ್ಕೆ ಪುಟ್ಟಿದ ಬಹು ಸಂಸ್ಕಾರಂ

ಅದಿನ್ನುಂ ಬಿಡದವೋಲ್ ಓರಂಕಿರೆ ನಾಡೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ತಿರುನೆ ತಿರುಪಳ್

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡದ ಮಹಾನ್‌ಮಹಾನ್ ಕವಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತರ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ
 ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹೋಗಿರಬಹುದೇ ?

ಜೊತೆಗೆ ಶಿವಶರಣರು ಮತ್ತು ಹರಿದಾಸರು ಕೂಡ ಹಣದ ನಶ್ವರತೆಯನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

‘ನಂಟರ ಇಷ್ಟರ ಮರಸೋಮ ರೊಕ್ಕ, ಕಂಟಕ ನೋವನು ಬರಿಸೋದು ರೊಕ್ಕ,
ಗಂಟು ಕಟ್ಟಲಿಕೆ ಕಲಿಸೋಮ ರೊಕ್ಕ, ತುಂಟತನಗಳ ಒಲಿಸೋಮ ರೊಕ್ಕ,
ರೊಕ್ಕ ಎರಡಕ್ಕು ದುಃಖ ಕಾಣಕ್ಕು ಎಂದು ಪುರಂದರದಾಸರು ಹಾಡಿದರೆ
ಹಣವೆ ನಿನ್ನಯ ಗುಣವನೇನು ಬಣ್ಣ ಪೆನೊ
ಬೆಲೆಯಾಗದವನ್ನೆಲ್ಲ ಬೆಲೆಯ ಮಾಡಿಸುವಿ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಿದ್ದಲ್ಲಿ ತರಿಸುವಿ
ಕುಲಗೆಟ್ಟವರ ಸತ್ಕುಲಕೆ ಸೇರಿಸುವಿ, ಹೊಲೆಯನಾದರೂ ತಂದು ಒಳಗೆ ಇರಿಸುವಿ
ಎಂದು ವಾದಿರಾಜರು ವ್ಯಾಜಸ್ಕುತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
ಹಾವತಿಂದವರ ನುಡಿಸಬಹುದು, ಗರವ ಹೊಡೆದವರ ನುಡಿಸಬಹುದು
ಸಿರಿಗರವ ಹೊಡೆದವರ ನುಡಿಸಲಾಗದಯ್ಯಾ,

ಬಡತನವೆಂಬ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಹೋಗಲು ತಾವೇ ನುಡಿವರಯ್ಯಾ, ಕೂಡಲಸಂಗಮ
ದೇವಾ ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೀಗಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಚನಗಳು ಕನ್ನಡಿ
ಗರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿರಬಹುದೆ?

ನಂತರ

ಹೂವು ಸುಂದರವೆಂದು
ವನ ರಮ್ಯವೆಂದು
ನಿಸರ್ಗ ಚೇತೋಹಾರಿಯೆಂದು
ಕಂಡಿದ್ದ ಅವನು
ನಂತರ ಅದು
ಮುಳ್ಳಿನ ಹಂದರವೆಂದು
ಭೀಕರ ತಾಣವೆಂದು
ಪ್ರತೀಕಾರದ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು
ಕಂಡುಕೊಂಡ

—ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ

ಕುಂತಿಮಗನೆಂದು ಬಂದಾಗ ಡಪ್ಪಿನಾಟದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಹಾಡು

-೧-

ಧಿತ್ತಯ್ಯ ಥಕ್ಕ ಧಿತ್ತಯ್ಯ ಥಕ್ಕ ಧಿತ್ತಯ್ಯ ಥಕ್ಕ ತಾ
ಥೈಯಯ್ಯ ಥಕ್ಕ ಥೈಯಕ್ಕ ಥಕ್ಕ ಥೈಯಕ್ಕ ಥಕ್ಕ ತಾ
ಹ್ಯಾಂಗ್ ಹೇಳಾಲೆ ಎವ್ವಾ | ಹ್ಯಾಂಗ್ ಹೇಳಾಲೆ
ನನ್ನ ಇದ್ದಲು ಬಾಳು ಬಂಗಾರಾಯ್ತು ಮಗನೆಂದುದಕ

|ಪಲ್ಲ|

-೨-

ನನ್ನ ಕುಲಕ್ಕೀಗ ಬಲಬಂತು ನಿನ್ನಿಂದ್ವಾಯಿ
ನನ್ನ ಭಲಕ್ಕೀಗ ನೆಲೆಬಂತು ನಿನ್ನಿಂದ್ವಾಯಿ
ನನ್ನ ರಕ್ತಕ್ಕೀಗ ಅರ್ಥಬಂತು ನಿನ್ನಿಂದ್ವಾಯಿ
ನನ್ನ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೀಗ | ಬೆಲೆಬಂತು ನಿನ್ನಿಂದ್ವಾಯಿ

-೩-

ನಾನು ಇಲ್ಲಿತನಕೇನಿದ್ದು ಇಲ್ಲಂಗಿದ್ದೆ
ತಂದೆ ತಾಯಿಯು ಗೂತ್ತಿಲ್ಲ ಸತ್ತಂಗಿದ್ದೆ
ಸೂತಪುತ್ರನೆನಸಿಕೊಂಡು ಹುಳವಾಗಿದ್ದೆ
ವಿೂನುಗಾರರ | ಮಗನಾಗಿ ಮಣ್ಣಾಗಿದ್ದೆ

-೪-

ಜೀವ ಇವತ್ತಿಲ್ಲ ನಾಳಿಗಾದ್ರು ಹೋಗ್ತದವ್ವಾ
ದ್ಯಾಯ ಇವತ್ತಿಲ್ಲ ನಾಳಿಗಾದ್ರು ಅಳಿತದವ್ವಾ
ಕೀರ್ತಿ ಉಳಿಲಾಕ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಯ್ತಿನವ್ವಾ
ತಾಯಿ ಅದುದಕ | ನಿನ್ನಮಾತು ನಡ್ಕತ್ತಿನವ್ವಾ

-೫-

ನಾನು ಪಟ್ಟಕಪ್ಪ ಯಾರಿಗ್ಗೇಳಲಿ ಒಂದೊಂದವ್ವಾ
ನಾನೆಲ್ಲ ಹೋದ್ರು ಜಾತಿಲಿಂದ ನೋಡ್ಕಾರವ್ವಾ

ನನ್ನ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸ ಮೃಣಾಳಗಾಂಧೀ ತುಳ್ಳಾರವ್ವಾ
ನಾನು ಮನುಷ್ಯನೆಂಬುದೆ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲವ್ವಾ

-೬-

ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಕಡೇವ್ರ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೇಳಿ ನವ್ವಾ
ನಾನು ನೀಚ್‌ಜಾತ್ಯೆ ವನೆಂದು ಹಳ್ಳಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವ್ವಾ
ಅದ್ಯ ದುರಿಯೋಧನ ರಾಜ ನನ್ನ ಹಿಡ್ಕಾಂಡ್ವಾ
ಅಂಗದೇಶದ | ರಾಜನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದವ್ವಾ

-೭-

ನನಗಾದಂಥ ಬ್ಯಾನಿಯು ಎನ್ನೆಳೆವ್ವಾ
ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಮೂಗು ಮೈಯ್ಯಾಯಾ ಮಾಡ್ಕಾರವ್ವಾ
ಮನಸು ತಲಿಬಾಯಿ ಎದಿತುಂಬ ಚುಚ್ಚಾರವ್ವಾ
ನನ್ನ ಹಾಕ್ಕಾಕಿ | ಹೊಡದಾರ ಮಾತ್ಸ್ಯಗವ್ವಾ

-೮-

ಅದ್ಯ ದುರಿಯೋಧನ ರಾಜನಲ್ಲಿ ಸಾಯಿನವ್ವಾ
ಅವ್ವ ಅನ್ನದ ರಿಣಕ್ಕಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳಿನವ್ವಾ
ಮಿಣ್ಣಾರೆರ ಮಗನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವ್ವಾ
ಇನ್ನು ನನ್ನ ಮಗ | ಅದಾಗ್ಯಾಂಗ ಬಿಡ್ತಿನವ್ವಾ

-೯-

ಎಂಥ ನೀಚರು ಹಾರ್ವಾಯಿ ಮ್ಯಾಲಿನೋರು
ಜಾತಿಹೆಸ್ರನ್ನಾಗ ದೇಶ ದಾಳಾಡ್ತಾರವರು
ಸೂರನ ವಾಗನಾವ್ರ ನನ್ನಿಂಗ ತುಳ್ಳಾರವ್ವಾ
ಉಳ್ಳ ಬಡುವರ * ಮಕ್ಕಿಗ್ಯಾಂಗ ಬಿಡ್ತಾರವ್ವಾ

-೧೦-

ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈದೇಶ ನೆಳ್ಳತ್ತಾದ್ವಾಯಿ
ರಕ್ತರವ ಮಂಡಲದಾಗ ಮುಳ್ಳಿ ಹೋಗ್ತಾದ್ವಾಯಿ
ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚಿ ನಾಗ್ನುಟ್ಟು ಸತ್ತಾದ್ವಾಯಿ
ದೇಶ ಉಳಿಸಾಕ | ಬೇಕಿಲ್ಲ ಮಹಾತಾಯಿ

ಚೆನ್ನಣ್ಣ ನಾಲೇಕಾರ

ಯೋಚಿಸದಿರು

ನ್ಯಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಸ್ವಿಯ ಕಿಮ್ಮತ್ತು
ಧರ್ಮಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕವಡೆಯ ಕಿಮ್ಮತ್ತು
ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಳ್ಳುಕಾಳಿನ ಕಿಮ್ಮತ್ತು
ಹೀಗಿದ್ದಾಗ ಚಿಂತಿ ಮಾಡಬೇಡಾ ಗೆಳೆಯ
ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ
ಚಲ ನಿನಗಿರಲಿ

ಅನ್ಯಾಯದ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ
ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಮಗು ಮಲಗಿದಾಗ
ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಗುವ ಬಂಡ
ಕೈಗಳು ಬಡಿದಾಡುವಾಗ
ಇಲ್ಲಿ ನಿನಗಿಲ್ಲ ಜಾಗ

ಅಧಿಕಾರದಾಸಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ

ಹೆಂಡತಿಯನು ಅಡ್ಡ ಹಾಕುವಾಗ
ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಾಗ ಕಂಡ ಹೆಣ್ಣುಗಳ
ಜೊತೆಯಲಿ ಸರಸವಾಡುವಾಗ
ಇಲ್ಲಿ ನಿನಗಿಲ್ಲ ಜಾಗ

ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ ಗಾಂಧಿಗೆ
ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಂದಿರುವಾಗ
ಇನ್ನು ನೀನೇನು ಮಹಾ ?
ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಬದುಕುವ
ಬುದ್ಧಿಯನು ಕಲಿತು ನೀ ಬಾಳು

● ಜಿ. ಮಲ್ಲಯ್ಯಾ ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ
ದೋರನಹಳ್ಳಿ

ನಟಭಯಂಕರ ಹಂದಿಗನೂರ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪ



ಸಿದ್ಧರಾಮ ಉಪ್ಪಿನ

ನಾವೀಗ ನಲವತ್ತೈದು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಕಲೆಯ ಆರಾಧಕನಾಗಿ ಅದನ್ನೇ ಉಸಿರಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಧಾಪುಗಳು ಹಾಕಿದ ನಟಭಯಂಕರ, ನಟಕೀಸರಿ “ಹಂದಿಗನೂರ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪ” ಭಾವ ತನ್ಮಯತೆಯಿಂದ ಜನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದು ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸಾಮ್ರಾಟನಾಗಿ ತನಗರಿವಿಲ್ಲದೇ ಮರಿದ ಕಲಾ ತಪಸ್ವೀ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಸಂಗೀತ, ಕಲೆಗೆ ಈಗಲೂ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಂದಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿ ಈ ಹಂದಿಗನೂರು. ದ್ವೀಪಕಲ್ಪದಂತೆ ಸುತ್ತಲೂ ಮರಭೂಮಿಯಂತೆ ಗೋಚರಿಸುವ ಈ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ರಜಪೂತ ಹಜೀರಿ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲ ಹಿಂದುಳಿದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರದ ತಾಯ್ತಂದೆಯರು. ಆದರೂ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪ ನಾಲ್ಕನೇವರೆಗೆ ಹದಮಂತದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಓದು ಮುಗಿಸಿದ. ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಚಂದ್ರಾಮಪ್ಪನೊಡನೆ ದನ ಕಾಯಲು ಶುರು ಮಾಡಿದ, ಹಾಗೆಯೇ ಗಿಡಮರ ಏರುತ್ತ ಗುನು, ಗುನು ಹಾಡುವದು-ಬೈಲಾಟದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಓರಿಗೆಯವರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದು, ತನ್ನ ಅಭಿನಯ ಬಟ್ಟಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ದಿನಂಪ್ರತಿ ನಡೆಯಿತು. ಈತನ ಕಲಾ ಪ್ರತಿಭೆ ಸಿಡಿಯಲು ಬಹಳ ದಿನ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಿದರ ಹಡಪದ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪ. ಈತನೊಡನೆ ಸಂಗೀತ ಗಾರನಲ್ಲದೆ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದನಿದ್ದ, ಒಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬೈಲಾಟ ಕಲಿಸಿ ಆಡಿಸಿದ. ಆ ಮೇಲೆ “ಮನೋ ವಿಜಯ”ವೆಂಬ ನಾಟಕ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪನ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಮುಂದೆ ಹೀಗಯೇ ಹಂದಿಗನೂರದ ತರುಣರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ "ಶನಿಪ್ರಭಾವ"ವೆಂಬ ನಾಟಕ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು, ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪನದು ವಿಕ್ರಮನ ಪಾತ್ರ. ತಾಯಿ ಹೀರಾಬಾಯಿ ಕೂಡ ನಾಟಕ ನೋಡಿದಳು. ಮಗ ತನಗೆ ರಾಜನಾಗಿಯೇ ಕಂಡ. ಪಾದಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ಬಂದ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪಗೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ನಟನಾಗುವೆಂದು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಸವರಿದಳು. ಆ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪನನ್ನು ಸುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಇವನೊಬ್ಬ ಅದ್ಭುತ ನಟನೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಂತೆಯೇ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪನವರು ವೃತ್ತಿ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ನಾಗಪ್ಪ ಬೋರಾಮಣಿಯವರ ಕಂಪನಿ, ಹುಟ್ಟಿ ಮಹಾರಾಜರ ಕಂಪನಿ, ಅಲ್ಲೂರ ಕಂಪನಿ, ಗಾನರತ್ನ ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಗುಣೇಂದ್ರಗುಡ್ಡ, ಹೋಳಗಿ ರಾಜಪ್ಪ (ಹಂದಿಗನೂರ) ನವರ ಜ್ಞಾನೋದಯ ನಾಟ್ಯ ಸಂಘ, ಹೂಗಾರ ಭೀಮಪ್ಪ ಖ್ಯಾತ ನಾಟಕಕಾರ ಕಂದಗಲ್ ಹಣಮಂತರಾಯರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಲಲಿತ ಕಲೋದ್ಧಾರಕ ಕಂಪನಿ, ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಹೀಗೆ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಕಂಪನಿಗೆ ಅಲೆಯುತ್ತ ಸುಮಾರು ಹದಿನೇಳು. ಹದಿನೆಂಟು ವರುಷ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು, ಅವರು ಯಾವದೇ ಪಾತ್ರವಹಿಸಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಜೀವಂತಿಕೆ, ತನ್ಮಯತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ತಾನೇ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಾಗಿ. ಭೀಷ್ಮನಾಗಿ. ಹೇಮದ್ವಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮನ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವೇಮಣ್ಣನಾಗಿ, ಬಾಣಾಸೂರನಾಗಿ ಮೈಮರೆತು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮಾತಿನ ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ಮೌನ, ಕ್ರೋಧದ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಗಂಟಲು ಜಿಗಿದಾಗಲಂತೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಕಣ್ಣು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ನೀರು ಸುರಿಯಬೇಕು. ಭೀಷ್ಮನ ಪಾತ್ರವಂತೂ ಹುಬ್ಬೇರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಆ ಅವೇಶದ ಮಾತು, ಕಠೋರತೆ, ಚಿತ್ತಾರ ಕಂಡು ನಾಟಕ ನೋಡಲು ಮುಂದೆ ಕುಳಿತ ಓರ್ವ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಗರ್ಭಪಾತವಾಗಿಹೋಯಿತು, ಇದನ್ನು ನೆನೆಸಿದರೆ ಇನ್ನೂವರೆಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ಅಭಿನಯ ಎಂತಹ ಸರಾಕಾಷ್ಠೆ ತಲುಪಿತ್ತೆನ್ನುವದು ಉಹಿಸಬಹುದು.

ಈಗಿನಂತೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಥಳಕು, ಬೆಳಕು ಆಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗಬೇಕು ? ಅವೇ ಗ್ಯಾಸ ಬತ್ತಿ (ಬಿಜಲಿ)ಯ ಬೆಳಕು ಮಾಯಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಾಗೂ ಆ ಗಡಸು ಮಾತುಗಳು ದೂರದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತವರಿಗೂ ಕೇಳಿಸಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲ ಇಂದಿನ ಗ್ಲೀಸರಿನ್ ಕಣ್ಣೀರಿನ ನಟರು ಸಿನೇಮಾ ಹಾಡುಗಳು ಟೀಪ್ ಮೂಲಕ ಕುಣಿಯುವುದು, ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಲ್ಲದೇ ಅಭಾಸವೆನಿಸುವುದು.

ಅನೇಕ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿ ಸಂಗವ್ವ ಕುಕನೂರ ಇವರ ಕಂಪನಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಯಾಕೋ ಆ ಕಂಪನಿ ಕೂಡ ಬಿಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ನಂಜುಂಡಶೆಟ್ಟಿಯೆಂಬವರು ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರ ಪ್ರತಿಭೆ ಕಂಡು 1937 ರಲ್ಲಿ “ವಿಶ್ವರಂಜನ ನಾಟ್ಯ ಕಲಾ ಸಂಘ”ವೆಂಬ ಕಂಪನಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮುನ್ನೂಗಿದರು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರುಷ “ಉತ್ತರ ಭೂಪ” ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆಡಿದರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಸಿನೇಮಾ ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರ ಕ್ಯಾಂಪು ಅಲ್ಲಿ ಅದೇ ‘ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ’ ಸತ್ತ ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಂದಿನ ಧಾರವಾಡದ ಕಲೆಕ್ಷರ್ ಆದ ರಾ. ಬ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಸ್ವಾಮಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪೀಕ್ಷಿಸಿ “ಅಭಿನಯ ವಿಶಾರದ” ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನಿತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು.

ಯಾರ ತಪ್ಪು ?

ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರ ಪತ್ನಿ ಗಿರಿಜಾಬಾಯಿಯವರು ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ, ಕೃಷ್ಣಾಬಾಯಿ ಎನ್ನುವ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತು ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಇದರಿಂದ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವರ ಘಟ್ಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸ್ನೇಹಿತರ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕಲಬುರ್ಗಿಯ ಸಾವಳಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಯಶೋಧಾಬಾಯಿ ಎಂಬವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ದಾಂಪತ್ಯ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗಲಿಲ್ಲ ಎರಡು ದಿನೇ, ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರ ತಪ್ಪು ? ಎಂದು ಬಲವಂತವಾಗಿ ತನಗೆ ಎರಡನೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ ಬಂಧುಗಳ ತಪ್ಪೇ ? ಎಯ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಹಿರಿಯನಾದ ವಿಧುರನಿಗೆ ಮಗಳ ಕೊಟ್ಟ ಆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯ ತಪ್ಪೇ ? ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಕಾಣಲಾರದೆ ಇರುವ ಕಿರಿಯ ಹೆಂಡತಿಯ ತಪ್ಪೇ ? ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ತೂಗು ಹಾಕಿದ ಫೋಟೋ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ “ಅಯ್ಯೋ, ಗಿರಿಜಾ..., ಎಂದು ಹೃದಯ ವಿದ್ರಾವಕವಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಕಡೆ ಬೆನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿಂತು ಎರಡೂ ಕೈಗಳ ಮುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಸುಕುವಾಗ... ಅಗ್ಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಕಿವಿಡಚಿಡುವಂತೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದರು.

ಈ ಯಾರ ತಪ್ಪು ? ನಾಟಕ ತನ್ನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ತಂದರು. ಈ ನಾಟಕ ಹುನಗುಂದದ ದಾಸಪ್ಪನವರಿಂದ ಬರೆಯಿತು.

ಇದೇ ನಾಟಕ ಸೋಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಪ್ರಭಾವವಿದ್ದರೂ “ಕೋಣಚೇಚೂಕ” ಎಂಬ ಬೋರ್ಡ್ ಬರೆಯಿಸಿ ನೂರಾರು ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆದು ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೆಯಿತು.

ಇಂಡಿ ತಾಲೂಕದ ತಡವಲಗಾದ ಮುದುಕಿ ಇದ್ದುದ್ದಂತೆ ಈ ನಾಟಕ ನೋಡಿ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲss... ಈ ನಾಟಕ ಆಡಬಾರದು... ನನ್ನ ಮಗನss... ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಧ್ವನಿ ತೆಗೆದು ಅಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಆ ನಾಟಕದ ಕಥಾವಸ್ತು ಪ್ರಕಾರ ನಾಯಕನ ಮೊದಲನೇ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಯುತ್ತಾಳೆ. ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿ ಮಲಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿಷ ಹಾಕಿ ಕೊಲ್ಲಲು ಯತ್ನಿಸುವಳು, 'ಆದರೆ ತಪ್ಪಿ ಕಥಾ ನಾಯಕನೇ ವಿಷ ಪಾಶನ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಹುಚ್ಚನಾಗುವನು. ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾಗ ಮದುವೆ ಆಗುವದು ತಪ್ಪೇ ? ಇಂತಹ ಲಗ್ನ ಪೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಮಾಜದ ತಪ್ಪೇ ? ಹೀಗೆಲ್ಲ ಸ್ವಗತ ಮಾತನಾಡುವ ನಾಯಕನ ಸನ್ನಿವೇಶ ಮುಕ್ತಾಯದವರೆಗೂ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಯಾರ ತಪ್ಪು ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವದು. ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ದುರಂತ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಈ ಚಿತ್ರಣವಾಗಿತ್ತು.

ತನ್ನ ಸೊಸೆ ತೀರಿದ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ತಂದು ಆ ಮುದುಕಿ ವ.ಗನಿಗೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಳು, ಅಂತೆಯೇ ಈ ನಾಟಕ ಮೊದಲೇ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಈ ಗತಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪನವರನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗೋಳಿಟ್ಟಳು.

ಒಮ್ಮೆ ಚಡಚಣ ಕಾಂಪದಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ನಾಟಕ ನಡೆದಿತ್ತು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಥೇಟರ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪನವರು ರಸ್ತೆಗುಂಟಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಡೆದಿದ್ದರು, ಏಕಾ ಏಕೀ, ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯವ ತನ್ನ ಕೈಚೀಲ ನೆಲದಮ್ಯಾಗ ಒಗೆದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಹಾಕಿದ. ಯಾರಕೀ ? ಏನಾಗಿ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪನವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದರೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. "ಯಪ್ಪೋ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ" ಎಂದು ಮೇಲೆದ್ದ ನೋಡಿದ ಜನ ಬಹಳ ನಕ್ಕರಂತೆ. ಆಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದ ಥೇಟರ ಜಾಗ ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಚಡಚಣ ದಲ್ಲಿ 'ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪನ ಜಾಗಾ' ಎಂದೇ ಕರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಚ್ಚರಿ ಎನಿಸುವದು.

ನಟಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ !

ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜೇವರಗಿ ತಾಲೂಕಿನ 'ಅಂದೋಲಾ' ಎಂಬ ಊರಲ್ಲಿ ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪ ಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್ ಎಂಬ ಆಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕಲಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಮೇಲಾಗಿ ರಸಿಕರು. ಆಗ್ಗೆ ಅವರದು ನೂರು ಎತ್ತಿನ ಕಮತ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ದನ ಕರುಗಳು, ಅವರಿಗೆ ನಾಟಕ ನೋಡುವ ಹವ್ಯಾಸ ಬಹಳ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಮಪ್ಪನವರ ಕಂಪನಿ ತಮ್ಮೂರಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ನಾಟಕ ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಆಡಲು ಹೇಳಿದರು, ಮೊದಲಿಗೆ 'ರಾಜಾ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ' ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಗೌಡರು ಎರಡನೇ ದಿನವೂ ಆಡಲು ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಇದನ್ನೇ ಆಡಲು

ಹೇಳಿದರು, ನಟ ನಟಿಯರ ಉಚಿತವಿಚಾರ ರಾಜಾರೋಷವಾಗಿ ಗೌಡರ ಮನೆ
ಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಕಲಾ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯದ ಹೋದ
ಸನ್ನಿವೇಶ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ತೊಲೆಯ ಬೆಳ್ಳಿಯ
ಕಿರೀಟು ಅವಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿನ ಹರಳು ಕೂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಒಂದು ತೊಲೆ ಬಂಗಾರ
ಉಂಗುರು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಸ್ಮಶಾನ ಕಾಯುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೇ
"ಸೀನು ನಿಜವಾದ ರಂಗಭೂಮಿಯ ನಟ ಸಾರ್ವಭೌಮನಪ್ಪ" ಎಂದು ತಲೆಯಮೇಲೆ
ಇಟ್ಟುಗ ಜನ ಮಂತ್ರ ಮಂಗ್ಗುರಾಗಿ ಗದ್ದದ ಕಂಡಿಂದ ಅತ್ತರು. ಒಮ್ಮೆಗೆ ನಡೆದ
ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾತೇ ಹೊರತಲಿಲ್ಲ, ಕೆವು ಬಿಕ್ಕಿ, ಬಿಕ್ಕಿ
ಅತ್ತರು. ಸತ್ತ ಮೂವತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿನೆಮಾ ರೀಲು ಬಿಟ್ಟಂತೆ,
ಎಲ್ಲ ನಟರೂ ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಅದೇ ಕಣ್ಣೀರು, ಅದೇ ತಾರಾಮತಿ, ಅದೇ ಲೋಟಾ
ನಕ್ಷತ್ರಕ ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ ನಟನೆ ? ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು.

ಇದೇ ಸ್ಮಶಾನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ-ತಾರಾಮತಿಯ ಕೂದಲು ಸರಿಸಿ
ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಸನ್ನಿವೇಶ. ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ಕೈಯಿಂದ
ಧಿಡೀರನೇ ಬಂದ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಕಂಡು, ತಿರವೇ ಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದು ಸಾಯಿಪ್
ವಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದವ ಹುಡುಗ ಪಡದೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಜನ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಅಂದರೆ ಒಂದೇ
ಸ್ವರದಿಂದ ಕೂಗಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸದ ತಾರಾಮತಿ ಕೂಡ ಮೂರ್ಛೆ
ಹೋದಳು. ತಾರಾಮತಿ ಪಾತ್ರದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಸತ್ತಳೆಂದೇ ಜನ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ
ಪೌಪಾರಿ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾದ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರು
ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸಿದಂತೆ ಕೊಡಲಿ ತಂದದ್ದು ವಿಸ್ಮಯಕರ
ನಂತರ ತಾರಾಮತಿ ಪಾತ್ರದಾರಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಎಚ್ಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಚಲನಚಿತ್ರ

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿ, ಅ.ನ.ಕೃ. ಬಿ.ಟಿ. ಸಾಸನೂರ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮನ್ಸೂರ್
ಪ್ರೊ. ಟಿ. ರುಬೆನ್, ನೀಲಕಂಠಪ್ಪ ಹುಟ್ಟಿ, ಅಮೀರಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕಿ ಇವರಲ್ಲ
ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಆದರಾಭಿಮಾನ ಹೊಂದಿದ್ದರು.

ಅಂತೆಯೇ ವಿಜಾಪುರದ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಟಿ. ಸಾಸನೂರ ಅವರು 1947 ರಲ್ಲಿ
'ಪಂಪಾ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್'ರವರ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸಿನೆಮಾದಲ್ಲಿ ದುಪ್ಪಬುದ್ದಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಲು

ಕೊಲ್ಕತ್ತಾ ಪೂರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಇವರ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಉಡುಗೆ-ತೊಡಿಗೆ ಕಂಡು
ಅಲ್ಲಿಯ ಮರಾಠಿಗರು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಿದರು. ಆದರೆ ಮೇಕಪ್ ರೂಂ ದಿಂದ

ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರು ಮೀಸೆ ಹುರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಂದಾಗ್ಗೆ ಗಾಭರಿಯಾದರು, ವಿಹಾರ ರೂಪದಿಂದ ಪರಿಭಾಷಣೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೆಲಸಗಾರು ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ಯಾಮರಾಮೆನ್ ಸಹಿತ ಓಡಿಕೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಅದ್ಯಾಕೋ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಸಂದು ಬೇನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಂತಹ ಜ್ವರದಲ್ಲೂ ಸತತ ಶೂಟಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿ ಹಂದಿಗನೂರಿಗೆ ಬಂದರು.

8-11-47 ರಂದು ತಾವು ಅಭಿನಯಿಸದ ಚಿತ್ರದ ಮೊದಲ ಕಂಚಿನ ಹಣ ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲಿಂದಲೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಮೇಲಾಗಿ ಹತ್ತನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಬೆಳಗಾಂವದಲ್ಲಿ 'ಚಂದ್ರಹಾಸ' ಫಿಲ್ಮ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದರು, ಸಂದು ನೋವು ಅತೀಯಾಯಿತು. ಆಪಾರ ನೋವಿನಿಂದ ತಾನು ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಚಿತ್ರ ನೋಡದೆ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು.

ಇಂತಹ ಮಹಾ ನಟ ಸಾಮ್ರಾಟ್, ರಂಗ ಭೂಮಿಯ ಹುಲಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ, ಈ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಕಲೆಗಾರಿಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಏನು ಮಾಡುವದು ? ಏಂಚಿ ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು.

ಆದರೆ ?

ಇದೇ 'ಚಂದ್ರಹಾಸ' ಪಿಕ್ಚರ್ ತಾಳೇಕೋಟೆಯ ಟೂರಿಂಗ್ ಟಾಕೀಜದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ದುಷ್ಕಬುದ್ಧಿಯ ಪಾತ್ರದ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದ ಒಂದು ನಾಯಿ ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಪರದೆ ಹರಿಯಿತು, ಪೇಕ್ಷಕರು ಗಾಭರಿಯಾದರು, ಆದರೆ...? ಆ ನಾಯಿ ಸಿದ್ರಾಮಪ್ಪನವರದು, ಅವರ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ 5-6 ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಜತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ತನ್ನ ಒಡೆಯನ ಕಂಚಿನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಾಣಬೇಕೆನಿಸಿರಬೇಕು ಪಾಪ! ಆ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗೇನು ಗೊತ್ತು ?

ಎರಡು ತೆಲುಗು ಪದ್ಯಗಳು

ನನ್ನ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೊಂದು ಯಜ್ಞ
ನನ್ನ ಬದುಕು ನಿತ್ಯ ಕಂಟಕ
ಹಡೆದಪ್ಪನ ಕೈಯಲ್ಲಿ | ರಾಗಗಳಾಲಾಪನದ ಕೂರಿಗೆ
ನನ್ನ ಹೃದಯದೊಳಗೆ ನುಡಿಯೊತ್ತುತ್ತದೆ
ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ನೀಡಿದ ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಗುರ್ತುಗಳು
ಮನೆಮುಂದಿನ ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ಶಿಥಿಲವಾಗುತ್ತವೆ
ನಮ್ಮ ತಂಗಿ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಖಡ್ಗ ಮೊನಚಿನ ಮೇಲೆ ಉರುಳುರುಳಿದ
ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ ಕವಿತಾ ಪುಷ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ
ನಂಡೂರಿ ಕಥೆಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ಪ್ರೇಮಿಸಿದ
ನನ್ನ ಹೃದಯದೀಪ ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ
ಈಗ ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನಾನೇ ಅಪರಿಚಿತ
ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತನೂ ನಾನೇ
ಮಣ್ಣೊಳಗೆ ಕಳೆದಿರುವ ಹಸ್ತಗಳು | ದೂರದೂರವಾಗುತ್ತಿವೆ
ನಾನು ಕಲಿತ ಅಕ್ಷರಗಳು | ಕುಶಲ ಶಿಲ್ಪಿಯ
ಕೈಯ ಮೂಡಾದ ಉಳಿ ನಾನು

—ಕಾಸರ ಪ್ರತಾಪರಾಜು
ಅನು : ಕುವೀ

ಅಲರ್ಜಿ

ಜನಾರಣ್ಯದ ವಿದ್ಯಾಮಾನ
ಕ್ರೂರಹಿಂಸೆ ನಿರ್ವಾಚನ
ಕಾಡುದಾವಾನಲ ರುಮಾಲು
ತಲೆಗೆ ಪೇಟ
ತನ್ನೊಳಗೆ ಬತ್ತಿವೆ ನದಿಗಳು
ಬತ್ತಿವೆ ಶ್ವೇದರಂದ್ರ ರುಧಿರ ಮೂಲಗಳು
ದೇಹದಾದ್ಯಂತ ಕಡಲ ಬಡಬಾಗಿ
ಕೆಂಪಗೆ ಅಡರುತ್ತಿದೆ ಮುಗಿಲ
ನೋಡಾಚೆ
ಕೆರಳಿದ ಸೂರ್ಯ ಕಂಡಗುಗ್ಗುಳ ಗ್ರೀಷ್ಮ
ಸೂರ್ಯನೆಂದರೆ ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಶ್ರಮಜೀವಿ
ಸೂರ್ಯನೆಂದರೆ
ತಾನಾಗುತ್ತಲೆ ಕೆಸರಪಾಲು
ಸಚರಾಚರಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬುತ್ತಿರುವ
ಮಹಾನುಭಾವ
ಸೂರ್ಯೋದಯ ಅರುಣಾರುಣ
ಈ ಕಡೆ ಅಸ್ತಮಯ
ಆ ಕಡೆ ಅರಣೋದಯ
ಮಿಸ್ಟರ್ ಪೋಲೀಸ್
ಕೆಂಪೆಂದರೆ ನಿನಗೆ ಅಲ್ಲವೆ ಅಲರ್ಜಿ
ಕಮಾನ್ ಅರಸ್ಟ್ವೈಡಮ್

—ಅರುಣಕುಮಾರ್

ಅನು : ಕುಂವೀ

‘ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ’



● ಟಿ. ಎನ್. ಪಣ್ಣುಖ

ಸಂಪಾದಕ : ಪ್ರಜಾಕೂಗು ದಾವಣಗೆರೆ

ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿದ್ದರೆ ಬಿಯರ್ ಕುಡಿಯುತ್ತೇನೆ. ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಲೂನಾದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿದ್ದರೆ ದೂರ ಹೋಗಿ ಏಕಾಂಗಿ ಯಾಗಿ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಈ ಉದ್ಯಮ ಬೇಸರವೆನಿಸಿದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿ ಗಳ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಈ ಪತ್ರಕರ್ತರನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಾಚಿಕೆ, ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ.” ಇದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪತ್ರಕರ್ತನ ನೋಟನ ಮಾತು.

ಆತ ಸೃಜನಶೀಲ ಬರಹಗಾರ, ಈ ನಾಡಿನ ಹೆಸರಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಂದಿ ಮಾಡಿದ ವಂದಿಗಳು ಭ್ರಷ್ಟರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮುಸುಕುಗಳನ್ನು ಚಿಂದಿ ಉಡಾಯಿಸಿ ದವನು. ಸರಕಾರದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ನೀಚ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಮುಜುಗರ ಉಂಟು ಮಾಡಿದಾತ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೇ ಈ ವರದಿಗಾರ ಕಾರು-ಬಂಗಲೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಐಷಾರಾಮದ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಲಿಂದ ಜಾಡಿಸಿದವನು, ತಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡ ಉದ್ಯಮ ಪವಿತ್ರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಒಯಿಸಿ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಷಣದ ನೇರ ಸತ್ಯದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಂಬಿರುವ ವರದಿಗಾರ ಈಗಲೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ನಂಬಿ ಈಗಿನ ಗೋಸುಂಬೆ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಚಿಕೆಪಡುತ್ತಾ ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿರುವನು.

ಈಗೀಗ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಕುಲಗಟ್ಟಿದೆ. ವೃತ್ತಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ಪತ್ರಕರ್ತ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಒಬ್ಬ ಭ್ರಷ್ಟ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿರುವ ವರದಿಗಾರ, ರಾಜಕಾರಣದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿ ಹಂಗಿನರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ರೀತಿ-ರಿವಾಜುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಡವಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಇಂಥ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದವರ ಮಧ್ಯೆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ ಅಥವಾ ವರದಿಗಾರ ಕುಬ್ಜನಾಗುತ್ತಾನೆ. ವರದಿಗಾರ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬ ಸೃಜನಶೀಲ ಪತ್ರಕರ್ತ ನೇಪಥ್ಯದಡೆಗೆ ನೂಕಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ.

ನನಗೆ ಈ ಉದ್ಯಮ ಬೇಸರವೆನಿಸಿದೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಕರ್ತರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳು ಸಮ್ಮಿಲನಗೊಂಡಿವೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಮಧ್ಯಪರ್ತಿಯಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ವರದಿಗಾರ ತನ್ನೆಲ್ಲ ಬರಹದ ಶ್ರಮವನ್ನೂ ಒಬ್ಬನ ತೀಟೆಯಂತೆವಲಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇಡೀ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವನ್ನೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೊಗಳಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಗುಲಾಮತನದಂತೆ ಬಳಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲ ನಂಬಕೋದಿನ ಸಂಗತಿಗಳು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿನ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ, ಓದುಗನ ಆಶಯವನ್ನೇ ಮರೆತು ಕಾಟಾಚಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮದ ಚಾಡು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬನ ಬದುಕಿನ ಮಾಧ್ಯಮದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಇವೆಲ್ಲ ದಂಧೆಗಾಗಿ ಇಳಿದಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಪತ್ರಕರ್ತರ ಮಾತಾಯಿತು, ಇನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವರದಿಗಾರನ ಬದುಕು ಮಾತ್ರ ವಿಚಿತ್ರವಾದದ್ದು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಿಂತ ಮೇರಿಸಿ ಬಿಡುವ ವರದಿಗಾರರ ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಜರಕಗಾರ ತನ್ನ ಬರಹದ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಓದುಗನಿಗೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭ್ರಷ್ಟ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವರದಿಗಾರನ ನೈತಿಕತೆ ಹಲಬುತ್ತದೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೊಣೆ ಅರಿತು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಈಗ ಕುಲಗಡಿಕೊಂಡಿವೆ ಅರಿವಿರುವ ಪತ್ರಕರ್ತ, ರಾಜಕೀಯ ಭಾನಗಡಿ ದಂಧೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅವನ ಮುಖವಾಣಿಯಂತೆ ಪತ್ರಕರ್ತರೇ ವರ್ತಿಸಿ ಪತ್ರಕರ್ತನ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಭ್ರಷ್ಟನ ಸಂಗಾತಿಗಳಂತೆ ಅವನ ಹಂಗಿನಲ್ಲೇ ಬದುಕಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ಇವೆಲ್ಲ ಕಲುಷಿತ ಸತ್ಯ.

ಇಂಥ ದಂಧೆಗಳಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆ, ಪತ್ರಕರ್ತನಿಂದ ಇಡೀ ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಾಗ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವರದಿಗಾರನ ನೈತಿಕತೆಗೆ ಅವನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಈ ಉದ್ಯಮ ಬೇಸರ ತರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪೋಲಿಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆದಾಗ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು (ಪತ್ರಿಕೆಗಳು) ತುಟಿ ಹೊಲಿದುಕೊಂಡವು. ನನ್ನ ಮೇಲಾದ ಹಲ್ಲೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿ ಕರೆದಾಗ ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬ ವರದಿಗಾರ “ನಿಮ್ಮದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗಲಾಟೆ” ಎಂದ. ನನಗೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ‘ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ’ ಎನ್ನುವಂತಾಯಿತು. ಈತನ ವರದಿಗಾರಿಕೆಯ ಚರಿತ್ರೆ ಬಲ್ಲ ನಾನು ಇವನ ಬಗ್ಗೆ ಮರುಕಪಟ್ಟೆನಷ್ಟೆ, ಮತ್ತೊಂದು ವಾಣಿ “ಸಂಪಾದಕನ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಯಲು” ಎಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಬರೆಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ರೂಪಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಅರಿವಿರದಂತೆ ಬರೆಯಿತು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ವರದಿಗಾರ ಇಬ್ಬರೂ ಈ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ನಾಲಾಯಕ್ ತರಹ ವರ್ತಿಸಿದವು. ಇವೆಲ್ಲ ಈ ಉದ್ಯಮದ ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳು. ಇಂಥವರಿಂದಲೇ ಪತ್ರಕರ್ತನ ನೈತಿಕತೆ ಹಳ್ಳ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಇವರೇ ಈ ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂಬಂತೆ ಈ ಭ್ರಷ್ಟ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ತೋರುವುದು.

ಈ ಜನರಿಗೆ ಇಂಥವರಿಂದ ಸತ್ಯ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರ ಮಧ್ಯೆ ಪತ್ರಕರ್ತನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನವು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯ ಕಮರುತ್ತದೆ ಇವರು ಸುಳ್ಳು ಬರೆದದ್ದೇ ತತ್ಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ‘ಸುಳ್ಳನ್ನೇ ಸತ್ಯ’ ಎಂದು ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಬರೆದು ‘ಸತ್ಯದಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ’ ಎಂದು ನುಡಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ನೀತಿಗೆ ಮನಿ ಬಳಿದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

.....ಗಳೆಯ ಸದಾ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. “ನಿನಗೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಿದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿಗೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬದುಕು. ನನ್ನ ನಿನ್ನಂಥ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿಗೆ ಮೇಲಿನ ನಮರು ಎಂದೋ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಜಾತಿ, ವರ್ಣ, ಧರ್ಮ, ವ್ಯಕ್ತಿಪ್ರಧಾನರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಭ್ರಷ್ಟಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಂಥವರು ಮಾಡುವ ಉದ್ಯಮ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿರುವಂತಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಶಿಸ್ತುಸಂತಾನಿಗರು ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ನೋವಿನಿಂದ ಮಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥವರ ಮಧ್ಯೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ತರ ಕಾಣದೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತವೆ.

ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಎರಡೂ ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟ ವರದಿಗಾರರಿಂದ ಇಡೀ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವರದಿಗಾರ ಭ್ರಷ್ಟ

ವರದಿಗಾರರ ಮಧ್ಯೆ ಹೆಣಗದೆ ನಿರಾಶಾವಾದಿಯಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ನೇಪಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿದರೆ ಭ್ರಷ್ಟ ವರದಿಗಾರ ಇಡೀ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳಿಸಿಬಿಡುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ಉದ್ಯಮವನ್ನೇ ನಾಶಪಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ,

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಬರಹಗಾರನ ಬರಹ ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿ ಸೇರಿದರೆ ಭಾನಗಡಿ ವರದಿ ಮುದ್ರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಭ್ರಷ್ಟ ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನೆಂದು ಬರೆದು ಬರೆದು ಓದುಗ ಸಮೂಹವನ್ನೇ ಮೋಸಗೊಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಸತ್ತರೆ ಅಸತ್ಯ ಜೀವಂತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವರದಿಗಾರ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ನಿರಾಶಾವಾದಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಭ್ರಮ

ಕೇಳಿದ್ರೆ

—ಈಶ್ವರಯ್ಯ ಮಠ

ನಾ ನಿಮಗ ಪ್ರೀತಿಸೋದಿಲ್ಲ ಅಂತಿ

ಮತ್ಯಾಕ ನನಗ ನೋಡಿ

ಮುಗಿಲ ಕಂಡ ನವಿಲಿನ್ದಾಂಗ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಬೀಗತಿ

ಮೆಳ್ಳಿ-ಮೆಳ್ಳಿ

ನಾ ನಿನ್ನ ಹತ್ರ ಬಂದಾಗ

ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ 'ಮೆಳ್ಳಿ' ಹಾಂಗ ಮಾಡ್ತಿ

ನಾ ತಿರಗಾ ಹೊಂಟ ಕೂಡ್ಲೇ

ಒಳ್ಳಿ ಒಳ್ಳಿ ನೋಡಿ ನನಗ 'ಮೆಳ್ಳಿ' ಹಿಡಸ್ತಿ

ಭಾಷಣ

ಅದೆಷ್ಟು ಹುಡ್ಗೇರ ಮುಂದ ನಾ

ಭಾಷಣ ಬಿಗದಿಲ್ಲs.....?

ಅಕೀನ ನೋಡಿದ ಕೂಡ್ಲೇ

ಯಾಕೋ ಏನೋ ಮಾತೇ ಬರಾಂಗಿಲ್ಲ

ಗೀಳ

ಕದಿಯೋ ಚಟಾ ಸುಮಾರ

ಅಂಬೂದ ನಿನಗೂ ಗೊತ್ತೈತಿ

ಅಂದ ಮ್ಯಾಲ,

ನನ ಹೃದಯಾ ಕದಿಯೋ ಗೀಳ

ನಿನಗ್ಯಾಕ ಹತ್ತೈತಿ ?

ದಾನಿ



ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಟೆನ

ಪ್ರೊ. ಟಿ. ಎ. ಪಾಟೀಲರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಬಸ್ಸಿನ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದರು. ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿ, ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಬ್ರೀಫ್‌ಕೇಸ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿದ ಪ್ರೊ. ಪಾಟೀಲರಿಗೇ ಇವತ್ತರ ಎಡಬಲದ ವಯಸ್ಸು. ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರು ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿವರಂತಿದ್ದರು.

ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತಾರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಮಗ ಈಗ ಎಂಟ್ರನ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಕವಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ, ಅವಶ್ಯ ಮೆರಿಟ್ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟು ದೊರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೊಸಕಾನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಮಗುವರೂ ಮಾಡಿ ಸೀಟು ಗಿಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮಗು ಜೀವನವೇ ಗತಿಬಿಡುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಂತಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಧಕ್ಕೇ ನಿಂತಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಮಗಳ ಮದುವೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮಾಕೆ ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಳೆ. ರಿಟೈರಮೆಂಟು ಏಜನ್ನು ಅರವತ್ತಕ್ಕೇರಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡಲೊಲ್ಲದ್ದು ಹೀಗೆ ಹಲವು ಹನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ಪಾಟೀಲರು ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದರು.

“ಎಪ್ಪಾ, ತಂದೆ, ದಾನಾ ಮಾಡ್ರಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಬೀಳ್ತೀನಿ” ಎಂಬ ಅರ್ತಧ್ವನಿ ಪ್ರೊ. ಪಾಟೀಲರ ಮಗ್ಗತೆಯನ್ನು ಭಗ್ನಗೊಳಿಸಿತು.

ದೀನವಾಗಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತ ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತನಂಥವನನ್ನು ಬಂದು ಸಲ ಅಪಾದ ಮಸ್ತಕ ನೋಡಿ ಮುಖ ಬೇರಡೆ ತಿರುವಿ ನಿಂತರು ಪ್ರೊ. ಪಾಟೀಲರು.

“ಎಬ್ಬು ಸಾಹೇಬ್, ದಯಾ ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮಾಕಿ ದವಾಖಾನ್ಕಾಗ ಬಿದ್ದಾಳ್ತೆ. ನಾಳಿಂದ ನಾಳೇ ಆಕಿಗೆ ಆಪರೇಶನ್ ಮಾಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಆಕಿ ನಮಗ ದಕ್ಕೂದಿಲ್ಲಂತಿ ರೊಕ್ಕ ಬಾಳ ಬೇಕು. ತಗೊಂಡ ಬಾ ಅಂದಾರಿ. ನಾ ಬಡವ ಉರಿಗೆ ಹೋಗಾಕೂ ನನ್ನ ಕಡೆ ರೊಕ್ಕ ಇಲ್ವಿ, ಮನ್ನಾಗ ಮೂರ ಮಕ್ಕಳದಾರಿ, ಅವರನ್ನ ಪರದೇಶಿ ಮಾಡುವಾರದಂತ ಉರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮನ್ನಾಗಿನ ಹಂಡೆ-ಭಾಂಡೆ ಮಾರಿ, ಮನಿ ಅಂಗಡಿ ಸಾವಕಾರಗ ವತ್ತಿ ಜಗದ ರೊಕ್ಕಾ ತರಬೇಕಂತ ಮಾಡೇನ್ರೀಯಪ್ಪಾ. ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಣೆ ಹತ್ತಿ ಮೂರ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮಿ ಬಿದ್ದಾಪ್ಪಿ ಸಾಹೇಬ್ ಅಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟ ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್ತಿ” ಎಂದು ತನ್ನ ಕೊಳಪಾಟವನ್ನೇ ತೋಡಿಕೊಂಡ,

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಥೆಂಥದೂ ಸೋಗು ಹಾಕಿ, ನೂರೊಂಟು ಸುಳ್ಳುಹೇಳಿ ಹಣ ಸುಲಿಯುವ ಉದ್ದಿವೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡವರ ವಿಷಯ ಪ್ರೊ. ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

ಪಾಪ ಭಿಕ್ಷುಕ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಪೈಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಸಬೇಕೆಂದರೆ ಈತ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಚಿಲ್ಲರೆಗಾಗಿ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಕೈಯನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆದು “ಏ ನಡಿ ಮುಂದ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದ ಒರತೀರಿ ನೀವೆಲ್ಲವೂ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಂತ ಈ ಬಾಜೀರಾವಗ. ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಮೊದಲೇ ನನ್ನ ಕೈಯೊಳಗ ಕೊಟ್ಟ ಇಟ್ಟಾನಿಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾನು ನಿನಗ ಕೊಡತೇನಿ ನಡಿ ಮುಂದ” ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಜರೆಯುತ್ತ ಭಿಕ್ಷಾ ಬೇಡುವ ಸೂಳೆ ಮಕ್ಕಳೂ ಈಗೀಗ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಂಡರ್ಡ್ ಹೈ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಾರ ! ಈಡಿಯಟ್ ಚೀಟ್ಸ್ ! ಅಬ್ಬ, ಏನ ನಾಟಕ ಮಾಡತಾನ !...ಇವನ ಹೆಂಡತಿನ ಹಾಪ್ಪಿಟಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಾರಂತ ಅರ್ಜಂಟಿ ಆಪರೇಶನ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಂತ ಉರಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ರೊಕ್ಕ ಕಡಿಮಿ ಬಿದ್ದಾವಂತ ಅವಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ? ನಮಗೂ ನೂರೊಂಟು ಪ್ರಾಬ್ಲೆಮ್ಸ್ ಇರತಾವ...ಎಂದು ಗೊಣಗಿಸತೊಡಗಿದರು.

“ಇಲ್ಲ ಅನ್ ಬ್ಯಾಡ್ವಿ ನನ್ನಪ್ಪ, ಗಾಡಿಗೆ ಎಳೆ ಆಗೇತ್ತಿ. ನಮ್ಮೂರು ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೊಕ್ಕಾ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಗಡಾಸ ಬರಬೇಕಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಲ್ಲಂದ್ರ ಈಗ ನನ್ನ ಕೈಯಾರ ಹಿಡಿಬೇಕ್ರಿಯಪ್ಪಾ ? ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಪರದೇಶಿ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ್ವಿ ದೇವ್ರು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಬೀಳ್ತೇನಿ” ಎಂದು ಪ್ರೊ. ಪಾಟೀಲರ ಪಾದಗಳನ್ನೇ ಹಿಡಿಯ ಹೋದ.

“ಏ ಫೂಲ್ ! ದೂರ ಸರಿ” ಎಂದನ್ನುತ್ತ ಪ್ರೊ. ಪಾಟೀಲ ಸಾಹೇಬರು ತಾವೇ ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿಮು ನಿಂತರು.

ಕೆಲ ವಿಷಯಗಳ ಹಿಂದೆಯಷ್ಟೇ ಹೆತ್ತ ತನ್ನ ಕೂಸೊಂದನ್ನು ಮೊರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಣತಿ ಇವನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆತನು ಭಿಕ್ಷುಕನಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಆಕೆ ಕಣ್ಣು ತುಂಬಿ ನೋಡು ತಂದು “ಎಣ್ಣಾ, ಇಕಾ ನನ್ನ ಕಡೆ ಇತ್ಯಾದಿ” ಎಂದು ಕೂಸಿನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ತಗಲಿಸಿ ಹೋಗಿ ಗಡಾನ ಹಾನಗಲ್ಲ ಬಸ್ ಹತ್ತು. ಕಡೀ ಒನ್ನು ಬಿಡುವ ಎಳೆ ಆತು. ಪ್ರಾಯವರ ಸಾಬು ಹಾರ್ನ್ ಬಾರಸಾಕ ಹತ್ತಿ ಮರ ಅನಿಸುವ ಮಾಡ ಎಣ್ಣಾ” ಎಂದು ತಾನು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಗಳಿಸಿದ ಎರಡು ಮುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕೆ ಅವನ ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸೆರಗಿನಿಂದ ಕಣ್ಣು ಮೂಗು ವರಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆತನ ಹೃದಯ ತುಂಬಿಬಂದಿತು. ಕಣ್ಣುಗಳ ಒಡಲುಗಳು ತುಂಬಿಬಂದವು. ಗಕ್ಕನೆ ಬಾಗಿ ಅವಳ ಪಾದಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ‘ಬರ್ತೇನ ತಂಗಿ’ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಹಾನಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟ ಬಸ್ಸನ್ನು ಓಡುತ್ತ ಏರಿದನು.

ಇದೀಗ ಬಿಡುಗಡೆ



ಅಂತರಂಗದ ಹನಿಗಳು

ಕವನ ಸಂಕಲನ

ಲೇ. ಸಿದ್ದರಾಮ ಹೊನ್ನಲ್

ಪ್ರತಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು ರೂ. 8 00 (ರೂ. ಎಂಟು ಮಾತ್ರ) ಎಂ. ಓ ಕಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಬುಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ಎಂ. ಓ. ಕಳಿಸುವ ವಿಳಾಸ

ಜಗದೀಶ ಹೊನ್ನಲ್

ದಿಗ್ವಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಶಹಾಪುರ-ಅಂಚೆ

(ಕಲಬುರ್ಗಿ) 585223

ಸಣ್ಣ ಕಥೆ

“ರಂಗಣ್ಣನ ಬಸ್ಸು”

○○

ಸಿದ್ಧರಾಮ ಹೊನ್ನಲ್

ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೇ ನಡೆಯುವ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದ ಅಸಹಾಯಕ ಹೆಂಗಸಿ ನಂತೆ ರಸ್ತೆ ಅಂಗಾತವಾಗಿ ಜಾಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕಾಲರಾ ರೋಗಿ ಪಾಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಂತೆ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಚಿಲ್ಲಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇಂತಹ ರಸ್ತೆ ಹಾಗು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದ್ದ ರಂಗಣ್ಣನ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳು ಖಾಲಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಧರ್ಮದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೊಕ್ಕಾಂಮಾಡಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಗರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಂಗಣ್ಣನ ಅಂದಿನ ಡೂಟಿ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಾಡುವ ಧರ್ಮದ ಹಳ್ಳಿಯವನೇ ಆದ ರಂಗಣ್ಣನು ಆ ರೂಟಿನ ಕಾರ್ಯದ ದೈವರ. ಹಾಗಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಸಂಚರಿಸುವವರಿಗೆ ಆ ಬಸ್ಸು, ಆ ರಂಗಣ್ಣ ತೀರ ಚಿರಪರಿಚಿತರು. ಹಾಗಾಗಿ ಅದನ್ನು “ರಂಗಣ್ಣನ ಬಸ್ಸು” ಎಂದೇ ಗುರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ಎಂದು ಯಾರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ! ರಂಗಣ್ಣ ನಿತ್ಯದಂತೆ ಇಂದೂ ತಡವಾಗೇ ಹೊರಟಿದ್ದ, ಆದರೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಬಂಧುಗಳೊಬ್ಬರ ಮದುವೆಗಾಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಹೆಂಡತಿ ಕಮಲಮ್ಮ ಮತ್ತೆ ತಂದಿ ಚೆನ್ನಮಲಪ್ಪ ಇಂದು ಮದ್ಯಾಹ್ನವೇ ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವವರಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಬೇಗ ಮನಿ ಸೇರಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಮುಖ ನೋಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ರಂಗಣ್ಣ ಇಂದು ನಿತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ತಡವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

ಮುಂದಿನ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕೂಡು ರಸ್ತೆಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆದ್ದಾರಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಚ್ಚಾ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಕಿ. ಮಿ. ಓಡಿಸಿದರೆ ಧರ್ಮದ ಹಳ್ಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಸ್ಸು ಡಿಪೋದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವಾಗ ನಿತ್ಯ ಡಿಸೆಲ್ ತುಂಬಿಸಿ

ಕೊಂಡು ಹೊರಬರುವಂತೆ, ಗಾಡಿ ಬಿಡುವ ಮುಂಚೆ ತನ್ನ ಇಂಜನ್‌ಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ 'ಎಣ್ಣೆ' ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಸುವದು ರಂಗಣ್ಣನ ನಿತ್ಯದ ವಾಡಿಕೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೂಡು ರಸ್ತೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಪ್ಪಾರಿಯಿಂದ ಬಸ್ಸು ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹೆದ್ದಾರಿ ಮುಗಿದು ಕೂಡು ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಕಚ್ಚಾ ರಸ್ತೆ ಆರಂಭವಾದರೆ ಸಾಕು ರಂಗಣ್ಣನ ಬಸ್ಸು 'ರೋಡಕಿಂಗ್' ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಗರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವದು ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ನಗರದಿಂದ ಧರ್ಮದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸಂಚರಿಸುವದಕ್ಕೆ ವಿಕೃತ ವಾಹನ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಆಗೀಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಪೀಡಬ್ಬು ಡಿ.ಯು ಟ್ರಕ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನ ಕೂಡು ರಸ್ತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ತಿರುಗಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೆದ್ದಾರಿ ಮುಗಿದು ಕೂಡು ರಸ್ತೆಗೆ ಹೊರಳಿ ಧರ್ಮದಹಳ್ಳಿ ಕಡೆ ಹೋಗುವ ಕಚ್ಚಾ ರಸ್ತೆಯ ಸಮೀಪ ಬಸ್ಸು ಬಂದಾಗ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಎದುರುದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಕೆಲಜನ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕೈ ಮಾಡುತ್ತ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿರುವದು ಕಾಣಿಸ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅವರೆ ಅದಾ ಗಲೇ ರಂಗಣ್ಣನ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದ 'ಕುತ್ತಾಭಾಪ' ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿತ್ತು ಕಾಣಿಸ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಡ್ರೈವರ್ ರಂಗಣ್ಣ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕುವ ಕೃಪೆ ಮಾಡದೇ ಹೆದ್ದಾರಿಯಿಂದ ಬಲಮಗ್ಗಲ ಕಚ್ಚಾ ರಸ್ತೆಗೆ ತಿರುವಿಕೊಂಡು ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕನೊಬ್ಬ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ "ಡ್ರೈವರ್ ಸಾಹೇಬ್, ಯಾರೋ ಹೆಂಡ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗಂಡ ಮನುಷ್ಯ ಓಡಿ ಬರಲಾಕ್ ಹತ್ತಾರ್ತಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂದ್ರಿಸ್ತೀ. ಯಾರೋ ನಮ್ಮೂರೋರೆ ಇರಬೇಕು ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಬ್ಯಾರ ಒಸೆ ಇಲ್ಲ" ಎಂದಾಗ ಕೆಟ್ಟ ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರಂಗಣ್ಣ ತನ್ನ ಇಲಾಖೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "ನಿನಗ ಯಾಕ ಬೇಕೋ ನಮ್ಮ ಕುಂದ್ರಲಾಕ ಬರೋದಿಲ್ಲೇನ. ಅವರೇನು ನಿಮ್ಮಪ್ಪ-ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಅದಾರ ಏನು ? ನಮ್ಮ ಸಂಕಟ ನಿಮಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗತದೆ. ಅವರು ಅಪ್ಪ ದೂರಾರ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರತನಕ ನಾನು ನಿಂದ್ರಿಸದೂ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಹೆಂಡ್ಲು ಮಕ್ಕಳು ಸಂಸಾರ ಆದೆ. ಹಿಂಗ ನಿಂತಗಂತ ಹ್ವಾದರ ನಮ್ಮ ಡ್ಯೂಟಿ ಮುಗಿದಂಗೆ ಆಗ್ತದೆ" ಎಂದು ಅಲಕ್ಷದಿಂದ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತ ಕೆಕ್ಕರುಗಣ್ಣಿಂದ ಆಗಾಗ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ದಿಚ್ಚಿಸುತ್ತಲೇ ಬಸ್ಸು ಓಡಿಸತೊಡಗಿದ.

ಧರ್ಮದಹಳ್ಳಿ ತಲುಪಿದ ರಂಗಣ್ಣ ನಿತ್ಯದಂತೆ ಕಂಡಕ್ಕರನಿಗೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಲು ತಿಳಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಡೆಗೆ ನಡೆದ. ಮದುವೆಗಾಗಿ ಕಲಬುರಗಿಗ ಹೋಗಿದ್ದ ಮಡದಿ ಕಮಲಮ್ಮ ಮತ್ತು ತಂದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮಪ್ಪ ಊರಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಬೀಗರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡ ರಂಗಣ್ಣ ಉಂಡ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ ಮಲಗಿದ,

o

o

o

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 'ಧರ್ಮದಹಳ್ಳಿ'ಯಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ಬಸ್ಸು ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಕೂಡು ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯ ಗುಂಪಾಗಿ ಜನ ಸೇರಿದ್ದು ಕಂಡು ರಂಗಣ್ಣ "ಛೂ...ಮುಂಜಿ ಮುಂಜಾನೆ ಯಾ, ಸೂ. ಮಗ ಬಸ್ಸಿನಾಗ ಬಿದ್ದ ಸತ್ತನಪ, ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸೇರಾರಲ್ಲ, ಮೈಮ್ಯಾಗ ಎಚ್ಚರ ಇಲ್ಲ ತಿರುಗಾಡತಾರ" ಎಂದು ಬಯ್ಯು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಬಸ್ಸು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬೀದಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಗುಂಪಿನತ್ತ ಹೋದ.

ಗುಂಪಿನ ಮಧ್ಯೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಳಾಗಿ ಅಂಗಾತ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೆಂಗಸಿನ ಮುಖ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ರಂಗಣ್ಣನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೀದಿ ಅವನಿಗರಿವಿಲ್ಲದೇ ಕೆಳ ಬಿತ್ತು. ಆಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸಿನೊಬ್ಬ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವರ ಕೈಚೀಲಗಳಿಂದ ಬಿದ್ದ ಸೀರೆ, ಹಣ್ಣು ಹುಸಲಗಳು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಂಡಿದ್ದವು.

"ಪಾಪ ! ಯಾರೋ ರಾತ್ರಿ ಈ ಕಡೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲಾಕ ಬಂದಾರ ಕಾಣ ಸ್ತದ, ಕಳ್ಳ ಸೂ, ಘುಕ್ಕು ಮೈಮ್ಯಾಗಿನ ಬಂಗಾರದ ಆಸಿಗೆ ಜೀವಾನ ಹೊಡ್ತಾರ ನೋಡ್ತಿ. ಕೈಯಾನ ಬಳಿ, ಕೊರಳಾನ ಸರ ಜಕ್ಕೊಂಡಂತ ಕಾಣಸ್ತದ, ಮೂಗಿನ್ಯಾನ ಮುತ್ತು. ಕಿವ್ಯಾನ ಬೆಂಡಲಿ ಜಗ್ಗಿ ತೆಗದಾರ ಕಾಣಸ್ತದ. ಹೆಂಗ ರಕ್ತ ಕಂದುಗಟ್ಟಾದ ನೋಡ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡಿ. ಪಾಪ ! ಯಾವುರೋ ಏನೋ. ಧರ್ಮದಹಳ್ಳಾರೇ ಇರಬೇಕು. ಮುದುಕ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದೇಟು ಹಾಕ್ಕಾರ ಕಾಣಸ್ತದ, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಜೀವಾನ ಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು..."ಇತ್ಯಾದಿ ಸುತ್ತಲಿನವರ ಹಲವಾರು ಮಾತುಗಳು ಡ್ರೈವರ ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಆ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಿಂತಲ್ಲೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿ ಮುಗ್ಧರಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ. o

ಸಗರ ನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಧ್ವನಿ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು

ಸಗರ ನಾಡಿನ ಯುವ ಸ್ನೇಹಿತರು ಶಹಪುರದಿಂದ ಹೊಸದಿಕ್ಕು ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದ್ವೈವಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಛಾಪಿ ಸಾಹಸದಿಂದ ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ಸಂಚಿಕೆ ಬಾಚಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂದು ಮುದ್ರಣ ಗೊಂಡು ಹೊರಬಂದಿದೆ.

ಇದು ಆ ಸ್ನೇಹಿತರ ಪ್ರೇಮದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸಾಧನ ಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೊರ ತಂದಿರುವ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಡೆದಿರುವ ದಿಕ್ಕು ಯಾವುದನ್ನು ವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹು ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತು ಇದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೊರತಂದಿರುವ ಈ ಸಂಚಿಕೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒರೆದಿರುವವರು ಒರವಣಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೈ ಹಾಕಿದವರಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಕಲೆಯ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಇದೆ.

ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ, ಬೆಳೆಸುವ ವೇದಿಕೆಗಳ ಕೊರತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಅವರ ಧೈರ್ಯದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ.

ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು 'ಜನಪ್ರಿಯ' ವಾಗಲಾರದೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಚ್ಚುವ ಜನರು ಮೆಚ್ಚುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಆವರದಾಗಿದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಂಥ ಗಂಭೀರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಿರಂತರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೆ ಸೃಜನ ಶೀಲತೆ ಹರಿಗಡಿಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಎಂತಲೇ ಈ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಂಥ ಬಳಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೊಡಕು ತೊಂದರೆಗಳೇನೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ಈ 'ಹೊಸದಿಕ್ಕು' ಬಾಲಿತ ಪ್ರಯತ್ನವಂತೂ ಅಲ್ಲ, ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಕಥೆ, ಲೇಖನ, ಕವಿತೆ, ವಿಚಾರ, ಸಂಶೋಧನೆಗಳು, ಅವರು ಕಳೆದ ಆದುದನ್ನು ಕೊಡುವವರಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಿದ್ಧರಾಮ ಹೊಸಗಲ್ ಮೊದಲಾದವರು ಸಂಪಾದಕ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಪುರ್ಣಯವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಕವನಗಳು ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾದೃಶ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಬೆಳೆಯುವುದೇನಿದ್ದರೂ ಅದು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸುಳ್ಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮೌಲಿಕವಾದುದು ಯಾವ ನೆಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಈ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು ಸಾಕ್ಷಿ ಎನಿಸಿದೆ. ಈ ಪೈರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಗ್ಗಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅವರು ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಿರುವ ಈ ಕೆಲಸ ಹುಲ ಸಾಗಿಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಶುಭವಾಗಲಿ, ಫಲ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾಣಲಿ ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

—ಸಾಪು (ಪ್ರಪಂಚ)

೨೬-೭-೯೨

ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು' ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹಾರ್ಡಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು

ಶ್ರೀ ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ ಲೇವಾದೇವಿ ಸಂಸ್ಥೆ

ಶಹಾಪುರ ೫೮೫೨೨೩

ಹೊಸ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ, ಸೃಜನಶೀಲ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ 'ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಡಿಯಿಡುತ್ತಿರುವುದು ಶುಭೋದಯ. ಹೀಗೆಯೇ ಮುನ್ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುವ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರು

ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ ಶಹಾಪುರ

ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್

೩೩

ವಿಡಂಬನೆ

ನಾಮದ ಬಲ

ಎಚ್. ಬಾಷಾಸಾಹೇಬ

ನಮ್ಮ ಈ ಪೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಕಾಲಗಳು-
ಒಂದು ಬಹಳ ಬಿಸಿಲು ಕಾಲ ಇನ್ನೊಂದು ಬಿಸಿಲು ಕಾಲ. ನಾವು ಸರಕಾರಿ
ಕೆಲಸಗಾರರು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಗಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ತನಕ
ಸರಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳು. ನಾವು ಅದೃಷ್ಟವಂತರೆಂದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ- ಎಲ್ಲರೂ ಸರಕಾರದ
ಪ್ರಜೆಗಳೆಂದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಧ ದಿನ ಕೆಲಸವೆಂದಮೇಲೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ
ನಾವೆಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಡ !

ಇಲ್ಲಿನ ಬಿಸಿಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ ಬೇರೆ. ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬೆವರಿನ ಸ್ನಾನ ಪ್ರಾರಂಭ
ವಾಗಿ ದಿವೆಲ್ಲ ಸ್ನಾನವೇ ಸ್ನಾನ. ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಹೆದರಿ ಮಹಾಭಾರತದ ದುರ್ಯೋಧನಂತೆ
ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತರೂ "ನೀರೊಳಗಿದ್ದೂ ಬೆರ್ಮನುರಗ ಪತಾಕಂ" ಎಂಬ
ಮಾತು ನಿಜವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆವರಿನಲ್ಲಿ ತೋಯ್ದು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳು
ಜರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೊಲೆದಿದವೇನೋ ಎನ್ನುವಂತಿರುತ್ತವೆ. ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ
ಉಪ್ಪು ಜಮಾ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೀಸಿದರಂತೂ ಕೆಂಡವನ್ನೇ ಮೈ
ಮೇಲೆರಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಚಪ್ಪಲಿ ಮೆಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹರಕೆ ಹೊತ್ತಿರು-
ತ್ತಾರಂತೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಡ ತುಳಿಯುವ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತವರ ಅನು-
ಭವ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉರುಳು ಸೇವೆ ಹರಕೆ
ಹೊತ್ತರೆ ಹೇಗೆ ? ಭಕ್ತಿಯ ಸತ್ತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾದರೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಗದ್ದ ಭಕ್ತನಿಗೆ
ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ರಹದಾರಿಯಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಎಳೆ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯಿಸಿದರೆ
ದೇಹಕ್ಕೆ ವಿಟಮಿನ್ ಸಿಗುತ್ತದಂತೆ. ಇಂತಹ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಏನು ಸಿಗಬಹುದು ?
ಡಾಕ್ಟರನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕು.

ಪ್ರಮೋಶನ್ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಳದಲ್ಲಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸ್ಟೆಪಲ್ ಗ್ರೇಡ್ ಸಿಕ್ಕಿ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಎದುರಿಗೆ ಕಾಣುವ ಬಿಸಿಲ್ಲ ದುರಂತಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದನೇ ಗೋಪಮ್ಮ ಕೇಳಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದನೇ" ಎನ್ನುವಂತೆ ಬಸವನ ಹುಳುವಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದರೆ ಬೀದಿಯ ಪಕ್ಕ ಜನರ ಗುಂಪು ! ಅದೂ ಇಂತಹ ಉರಿಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ! ನನಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಜನ ಸೇರಿರ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಹುಟ್ಟು ಇಲ್ಲ ಸಾವು ಇಲ್ಲದೇ ಜಗಳ, ಜಗಳವಂತೂ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರ ಬಾಯಿಯೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಾಯುವವರೂ ನಮ್ಮ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಸುಮಾರು 15-16 ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿ ತೋಡಿ ಒಲೆ ಹೂಡಿ ತಿಡಿ ಊದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಲೋಹ ಕರಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಕೊಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ನಡೆಸಿರಬಹುದೆಂದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕೊಡಗಳಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ನಡೆಸಿರ ಬಹುದೆಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಣ್ಣೀರು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹ ಮಾಡ್ತಿದ್ದಾನಲ್ಲ ನೋಡಿದರೇನು ? ಎಂದಳು ಈಕೆ. ಕಾಂತಾ ಸಂಹಿತ ಶಾರುವಾಯಿತು. "ಮಾಡ್ತಿರಬಹುದು, ಅದ್ರಲ್ಲೇನು ವಿಶೇಷ ? ಎಂದೆ ನಾನು ಅನ್ನಮನಸ್ಕನಾಗಿ" ವಿಶೇಷವಲ್ಲೇ ಮತ್ತೇನು ? ಅವನು ನಮ್ಮೋನ್ನಿ ನಮ್ಮೋನು ? ನಿನಗೇನು ಸುಬಂಧ ? ಹೆಂಗಲಿ ನಮ್ಮ ಜನ ಅಂದೆ, ರಹೀಂ ಅವನ ಹೆಸರು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯೋಕೆ ಏನೋ ಒಂದು ಘಾಡ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನ ಪಡುವಂಥಾದ್ದೇನಿದೆ ? ಅಭಿಮಾನವಲ್ಲೇ ಮತ್ತೇನಿ ? ಬೇರೆ ಜನರೇ ಹೊಗಳ್ತಾರೆ, ಅವನ ಮನಸ್ಸೆಷ್ಟು ? ಅವನು ವಿಗ್ರಹ ಮಾಡೋದು ನೋಡಿ ಅವನು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡ್ತಾರೆ. ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡ್ತಾರೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಿಂದೂ ವಿಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಈಕೆಯ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ನಾನು ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಕೆ ಇಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನಪಡುವಂತಹ ಕೆಲ ಅವನಲ್ಲೇನಿದೆ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬೆಕ್ಕಿನ ಸಂದ್ಧ ಬಿಟ್ಟು ಅವನಲ್ಲೆಗೆ ಹೋದೆ. ಸ್ವರದ್ರೂಪಿ ಹುಡುಗ ಗೌರವಣ ಬಿಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಕಿಗೆ ಸುಟ್ಟು ತಾಮ್ರ ವರ್ಣ ವಾಗಿದೆ ಹಾಕಿರುವ ಬಟ್ಟೆ ಬಿಚ್ಚಿಲ್ಲ, ತೊಳೆದಿಲ್ಲ ಮುಸಿ ಹಿಡಿದು. ಬೆಂಕಿ ಕಿಡಿ ಹಾರಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ತಿಡಿ ಊದಿ ಲೋಹ ಕರಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಕುತೂಹಲ ದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತೆ; ಕಂಚು ಕರಗಿವೆ ಮೇಲೆ ಮೊದಲೇ ತಯಾರಿಸಿದ ಮೌಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತಣ್ಣ ಗಾಗಲು ಬಿಟ್ಟು ತೆಗೆದರೆ ದೇವರ ಹುಟ್ಟುಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಓದುವಾಗಿನ ನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಮುಸ್ಲಿಂ. ಚರಿತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿ ಘನಿ ಅಥವಾ ಘೋರಿ ಮಹಮ್ಮದನ ದಂಡಯಾತ್ರೆ, ಲೂಟಿ ಮೂರ್ತಿ ಭಂಜನದ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರು ನನ್ನೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ನನಗೆ ಮಂಜುಗರವನ್ನಿ ಸುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರೋ ಯಾವಾಗಲೋ ಮಾಡಿದ ಹೇಯ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರ ? ಆ ವಿಷಯ ಕದಾ ನೆನಪಿದೆ. ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತ ನನಗೆ ಕುತೂಹಲ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. 'ಇದು ಯಾವ ಪಿಗ್ರಹ?' ಕೇಳಿದೆ 'ಶ್ರೀ ರಾಮದ್ವಿ' ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಕಿಡಿಗೇಟು ಪ್ರಹ್ಲಾದ "ಶ್ರೀರಾಮ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅಂತಾರ ಇವನು ಈ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ನೋಡ್ವಿ" ಅಂದೆ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡ್ತಿದ್ದಾಪ್ಪ ಸ್ವಂತ, ಎಲ್ಲರ ಮಾಮೂಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ನೆಲೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಮೌಲ್ವ ನಿಂದ ಪಿಗ್ರಹ ಹೋರ ತೆಗೆದ, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿತ್ತು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಅಭಯ ನೀಡುವ ಅಭಯ ಹಸ್ತದ ರಾಮ, ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಹನುಮಂತ. "ಈ ಮೌಲ್ವ ನೀನೇ ಮಾಡಿದ್ದೇನು ? ಎಂದು ನಾನು. "ಹೌದು ನಮ್ಮಪ್ಪ ಕಲಿಸಿದ" ಅವರು ಒಹಳೆ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದರು, "ಇದೇ ಉದ್ಯೋಗ ಯಾಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡೆ ?" ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾತ್ಸ್ಯಕಲ್ಲ. ದೇವರು ಅಂದ್ರೆ ಹೆಚ್ಚೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಗುತ್ತ. ಅಲ್ಲಿವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಮಾತುಕತೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮನ ಕತೆ ಗೊತ್ತು ನಿನಗೆ ? ಇಲ್ಲ ಸಾರ್ "ರಾಮಾಯಣ ಸೀರಿಯಲ್ ನೋಡಿಲ್ವಾ ನೀನು ?" ಇಲ್ಲ ನಮಗೆಲ್ಲಿ ಪುರು ಸೊಕ್ಕು. ಅಯೋಧ್ಯೆ ಬಾಬಿ ಮುನಿ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತು ? ನಮಗೇನು ಗೊತ್ತು ಸಾರ್, ನಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬಾಯಾಡುತ್ತೆ. ಆವಾಗ ಅದೇನೋ ಗಲಾಟೆ ನಡೀತ್ತಿತ್ತ ಸಾರ್, ಕೆಲ್ಸ ಇಲ್ಲ ಮೂರು ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಬಿದ್ದಿ, ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ತಂದೆ ಕೂಗಿ ಕರೆದರು--- "ಏ ಪಲ್ಲು, ಬಾರೋ ಶ್ರೀ ರಾಮನ ವಿಗ್ರಹ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸ ಬೇಕು ಪುರೋಹಿತರನ್ನ ಪೂಜೆಗೆ ಕರೆದು ಬಾ" ಪಲ್ಲು ನೀನ್ಯಾಕೋ ನಿನ್ನ ಹುಂಗ್ಯಾಕೋ ನಿನ್ನ ನಾಮದ ಬಲವೊಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕೋ ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತ ನಡೆದ.

ಬರಿದಾದದ್ದು

ನಾನಾಗ ಯಾರ ಭಯವಿರದೆ
ಭತ್ತದ ಪೈರಿನಲ್ಲಿ ತನಿಬಂದ
ವಿಸ್ತಾರ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ
ಬಂಗಾರ ವರ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆ ಗಾಗಿ
ಮೇವಿರವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿದ್ದೆ
ಆಳ ಬಾವಿಯ ನೀರ ಕಲಕಿ
ರಭಸದಲೆಗಳ ನೆಬ್ಬಿಸಿದ್ದೆ
ಆದರೀಗ ಚಿಟ್ಟೆ ಕೈಕೊಟ್ಟಿದೆ
ತುಂಬಿದ ನೀರು ಬರಿದಾಗಿದೆ !

—ಸುರೇಂದ್ರ ಕರವಾಗಿ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅನಂತರ ಅಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಡುಗೆ



ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾ ಸುಂಟಿ

೧೯೪೭ ಅಗಸ್ಟ ೧೪ರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಭಾರತ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿತೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಯಾದರು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರತಂತ್ರದ ನೊಗ ಹೇರಿಕೊಂಡೆ ಮುನ್ನಡೆದಿದ್ದವು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕೂಸು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಹಿಯ ಗರ್ಭ ಸೀಳಿ ಬಂತೆಂದು ಸಂತೋಷಪಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೆ ಅದರ ಅಂಕು ಡೊಂಕಾದ ಅಂಗಾಂಗ ಕಂಡು ಮತ್ತೇ ತಿಕ್ಕುವ ತೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಚ್ಚುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯರ ಹೃದಯ ಸೀಳಿ ಕಾಲ್ಕೆಗೆದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಿರಂತರ ವಾಗಿ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ವತೀಯ ಕಸ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ನೆಲ ಹದ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಸರ್ವ ಧರ್ಮಗಳ ಆಡಂಬೊಲವಾದ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ವತೀಯ ಮದ್ದಾನೆಗಳು ಗುದ್ದಾಡು ವಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೂಡಿದ ಸಂಚು ಸಫಲವೂ ಆಯಿತು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಜಾತೀಯತೆ, ಮತನೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳ ಗಂಟೆಯನ್ನು ಅದರ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಓಡಿಸಿ ದವರು ದೇಶಿಯ ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತರು.

ನೃಪತಾಂಗ, ಶರಣರು, ದಾಸರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೇಕು ಚೆಲ್ಲಿದ ಈ ನೆಲಕ್ಕೆ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಣ ಹಿಡಿದ ಹಾಗೇ ಕತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣಗಳುಂಟು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಕಡೆ ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮದ್ರಾಸ ಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಮೊಗ ದೊಂದು ಕಡೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೃಷಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಭಾಗಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಭಿನ್ನತೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೆಯೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಏಕತೆಯಿತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ, ಸುಧಾರಣಾವಾದ, ಗಾಂಧಿ ಪ್ರಭಾವ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಒತ್ತಡಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಆ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶಾಲವಾದ ನೆಲೆಯೊದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟವು. ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಏಕತೆಯ ಸುಬುಧಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳಿವೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೆಲದ ಕಂಪಿದೆ. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಿನ್ನತೆಯಿದೆ. ಈ ಭಿನ್ನತೆಯ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾವ್ಯ ಸತ್ತ್ವ ಹಾಗೂ ರಚನೆಯಲ್ಲಿಯ ಹಲವಾರು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು,

ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆಳಕಾಗಿದ್ದರೂ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ನಿಜಾಮರ ಹಣತೆಯ ಕೆಳಗಿತ್ತು. ೧೯೪೮ ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಂಡ ಈ ಭಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದುವಿನ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕನ್ನಡದ ದೀಪಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಗದಿಂದ ತೈಲ ದೊರೆಯಲು ಕಾಲು ಶತಮಾನ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು. ನಿಜಾಮರಿಂದ ಗಡಿಪಾರಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥರು ನಿಜಾಮರ ಗಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ರಾಂತಿ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಲೇ 'ಪ್ರೇಮ' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದ ಕೆಚ್ಚನ್ನು ತುಂಬಿದರು. ತಡವಾಗಿ ಎಚ್ಚಿತ್ತು ಈ ಭಾಗದ ಜನರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಲವಾರು ಎಡರು ತೊಡರುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತ, ತಿರಸರ ಹಂಗಿನರಮನೆಯ ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ ಹುಲುಸಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೇರುವ ತೂರುವ ಕೆಲಸವಾಗದೆ ರಾಶಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

'ಕುರಿ ತೋದದಯ್ಯಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣಿತ ಮತಿಗಳ್' ಎಂದು ನೃಪತುಂಗನಿಂದ ಕರಸಿಕೊಂಡ ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಜನರು ಆಧುನಿಕ ಕಾಲವನ್ನು ಕುಳಿತು ಓದಿ ಕಾವ್ಯದ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನವೋದಯದ ತೇರು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿತ್ತು. ಏಕೀಕರಣದ ಸಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇನ್ನುಳಿದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 'ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡು' ಎನ್ನುವ ಹಾಡು ವನೇ ಮಾತಾದಾಗ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಅತ್ತಿರಾಭಾಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಓಗಾಗಿ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪದರು ಪದರು ಬಿಚ್ಚುತ್ತ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಪನಾರ್ಥಿಯ ನೆಲಜಲದ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದಾಗ ಹಲವು ಪದರಿನಲ್ಲಿ ಓನು

ಸಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಪ್ಪೇ ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಸಿಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಾಗಿದೆ.

ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೀರುವಷ್ಟು ಈ ಭಾಗದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿವೆ. ಇನ್ನೂ ರಕ್ಕಾ ಮಿಕ್ಕಿ ಸಾಹಿತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾ ರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಕೊಡುಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ ದಿನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತ ಕೊಂಡು ಹೋರಟಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸೃಜನೇತರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವೆ. ಹೀಗೆ ಮಿತಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೂ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿದಾಗ ಇಡೀ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಬುರ್ಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ನಡುಗಡ್ಡೆಯೂ ಪಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೋಡುವಾಗ ಒಂದಿಷ್ಟು ನಿರಾಶೆಯೂ ಆಗುವದು. ಕೃತಿ ಕೃತಿಕಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೋಡುವಾಗ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಧ್ಯಮದ ಕೊರತೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಗಾಳಿ ಸುಳಿಯದೆ ಇರುವುದು. ಅಭ್ಯಾಸದ ಕೊರತೆ, ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಗುಣ ಬೆಳೆಯದೆ ಇರುವುದು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಗದೆ ಇರುವುದು ಈ ಭಾಗದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಬೆಳವಣಿಯ ಮಿತಿಗಳು.

ಬಿ. ಎಂ ಶ್ರೀ ಯವರಿಂದ ನಾವು ಹಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ರಮ್ಯದ ಗಾಳಿ ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನಿಂದಲೇ ಇನ್ನುಳಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೀಸಿತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಗಂಧ ಗಾಳಿ (ಸೇಂಟಿಗಾಳಿ) ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ರಮ್ಯದ ನಿಲುಗಡೆಯ ಕಾಲ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅರುಣೋದಯದ ಕಾಲ ವಾಗಿತ್ತು. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ಹತ್ತಾರು ಸಲ ನಿರ್ಗದವ್ವನ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಡಿದ ಮತ್ತು ನಲ್ಲೆಯ ನಿಡಿದೋಳಿನಲ್ಲಿ ಮೈಕೊಟ್ಟು ಮೈಮರೆತು ಮೈದುಂಬಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಿಲಕಿಲ ನಗುವಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ರಕ್ಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳ ಸುತ್ತಾಡಿ ಸುಸ್ತಾದ ಕವಿ ಕುಲಕ್ಕೆ ನೆಲದ ಬಿಳಿ ತಾಗಿದ್ದು. ದಂತರದ ಮನೆಯ ಪರಾಕು ಪರಂಪರೆಯ ತೆರೆ ಹರಿದು ಹೊರ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ ದಿನ

ಗಳ್ಳಿಯ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ನೆನೆದು ಗಗನಕ್ಕೇರಿದ ರಕ್ತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
ಭಾವುಟ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅದರ್ಶ
ಅವೇಶದ ಕಾವು ಅರಿದ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನೆಲದ ಹಸಿವು ವಿಜ್ಞಾನ ಅನಕ್ಷಂತ,
ಬಡತನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅದರ್ಶದ
ಮಲು ಸರನೆ ಇಳಿಯಿತು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರಬೇಕಾದ
ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಆರಿವಾಗಿ

'ತಾಯಾಗಿ ಬರಲಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದು ಬಂತೆ
ಹಣದ ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಯ ಸೊಳೆಯಾಗಿ

ಅಬ್ಬರಿಸಿದರು. ಈ ಕ್ರೋಧ ನೋವಿನ ನೆಲೆಯಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದ್ದು ಅಸಹಾಯ
ಕತೆ, ಅಸಹನಿಯೂ ಸಹ ಸ್ಪೋಟಕಗಳಾಗಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತವಾದವು.

"ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರು
ಬಡತನ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರು
ಕುತಂತ್ರ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ"

ಬೇಂದ್ರೆ, ಕುವೆಂಪು, ಅಡಿಗ, ಗೋಕಾಕರಂಧವರನ್ನು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾವ್ಯ ತನ್ನ
ತೆಕ್ಕಿಗೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಗೋಕಾಕರಂತೂ ನವೋದಯಕ್ಕೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿದ
ತೀವ್ರತೆ ಪ್ರಗತಿಶೀಲಕ್ಕೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ನಿರ್ಮಾ
ಣಕ್ಕೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಬಾಧಕವಾಯಿತೇನೋ. "ಹೋಗಿ ಬರುವೆನು ನನ್ನ ಎಳೆಗನಸುಗಳಿ,
ನಿಮ್ಮ ತಳಿಗಂಪು, ಹೂಗಂಪು, ತಂಗಾಳಿ ಮುಗಿಮು ಸಮರವನು ಸಾರಿಹುದು ಅಮರ
ಶಕ್ತಿಯದೊಂದು" ಎಂದು ನವೋದಯ ಪ್ರಗತಿಶೀಲಕ್ಕೂ ರಜಾ ಹೊಡೆದು ನನ್ನದ
ಹರಿಕಾರರಾದರು.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆಯಂಥವರೂ ಹಸಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ದೇವರು ಧರ್ಮದ
ಬಗ್ಗೆ ಸಿಡಿದೆದ್ದರು.

೧ ಕಾಲದ ಕರೆ-ಗಂಗಾಧರ ಚಿತ್ತಾಲ ಪ್ರಟ ಸಂಖ್ಯೆ 30

೨ ಪರಂಪರೆ- ಜಿ, ವರದರಾಜರಾವ್ ಪ್ರ 17

“ದೇವರದೊಂದು ಗೋರಿಯ ಕಟ್ಟಿ
ಧರ್ಮದ ಧೂಪಕೆ ಬೆಂಕಿಯನಿಕ್ಕಿ
.....

ಗದರುತ್ತಿಹುದು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಿಹುದು
ಬಡವರ ಬಗ್ಗರ ತುತ್ತಿನ ಚೀಲದ
ಒಳಗಿನ ಒಳಗಿನ ಒಳದನಿಯೊಂದು.

ಕುವೆಂಪುರವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಅಸ್ತವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಂಬಿದವರು. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮೂಡಲೂ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಕಣ್ಣೆದುರಾಗಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ ಕವಿ-ಕಲಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು

“ಕಟ್ಟಿಗನ ಲೇಖನಿಯು
ಕಠಾರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು
ಇಂಚರದ ಕೊಳಲು ಬಿಗಿದು
ಕಠೋರ ಭೇರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ”ಳು

ಅಡಿಗರಂತೂ ಮನುಷ್ಯಪಥ ಚಲನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ

“ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿ. ಒಂದೆ ಮತ, ಒಂದೇ ಕುಲ
ನಾವು ಮನುಷ್ಯರು”^೫ ಎಂದೂ ಹಾಡಿದರು.

ಇಂತಹ ಪರಿಸರ ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ದಟ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ, ಪ್ರಗತಿಪಂಥದ ಸಂದೇಶ ವನ್ನು ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮನೆಮನೆಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಹೊರಟ ಅ.ನ.ಕ. ತ.ರಾ.ಸು ನಿರಂಜನ, ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟೀಮನಿಯವರ ಪರಿಶ್ರಮದ ಪರಿಮಳ ಈ ನೆಲದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನ್ನು ಭಜನೆ ಪದಗಳು, ಪುರಾಣಗಳೇ ಕಾವ್ಯಗಳು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೇ ಕಾವ್ಯ ಕೃಷಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಬೇತನಗಳು ಪರಿಸರ ಮೀರಿ ಉಸಿರಾಡಿ ಹೊಸ ಗಾಳಿಗೆ ಇಂಬುಗೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಂದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿಯೆ ಸರಿ. ಕಾವ್ಯಾನಂದ, ಜಂವ್ರಕಾಂತ ಕುಸನೂರ, ಪ್ರಭು ರಾಜ ಅರಣಕಲ್, ವಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ, ಶಿವಶರಣ ಜಾವಳಿ, ಶೈಲಜಾ ಉಡಚಣ, ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ ಇವರೆಲ್ಲರ ಕಾವ್ಯ ಕೃಷಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ

೩ ತುತ್ತಿನ ಚೀಲ-ಬೇಂದ್ರೆ

೪ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಕಾವ್ಯ - ಸಂ. ಸಿ. ವೀರಣ್ಣ

೫ “ ” ” ”

ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಉಳಿದವರು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಬೇಡ. ಎಲ್ಲ ಮಿತಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಎಚ್ಚರ ಕಾವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಶುದ್ಧ ಮಾತ್ರ ಮೆಚ್ಚು ವಂತಹದ್ದೆ.

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಬುರಗಿಯ ಭರವಸೆಯ ಕವಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು 1953 ರಲ್ಲಿ 'ಜಲಪಾತ' ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

“ಹೊಸ ಲೋಕವ ಕಟ್ಟುವ ಹೊಣೆ ಇಂದಿನ ಬಡವನದು
ಹೊಸ ಬಾಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಹೊಣೆ ನಾಳಿನ ದುಡಿವನದದು

ಎಂಬಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಠೆ ಗುಪ್ತಗಾವಿಯಾಗಿ ಹಂದಿದೆ.

“ಬಡವರೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಹುಡುಕು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು
ತಡವ ರಾರೆನ್ನ ನೆಂದುದಿದೆ ಬಹು ಧನಿಕ
ಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆವಡೆ ಹಿಡಿದಕೊಡೆ ಕಾಯಬಲ್ಲುದೆ?
ಬಡ ಜನರ ದುಃಖವೇ ಬರಸಿಡಿಲು ದನಿಕ !”೨

ಬಂಡೆದ್ದ ವನಸ್ಸಿಗೆ, ಆಕ್ರೋಶ. ಆವೇಶ ಪ್ರಾಂತಿ ತಂತುಗಳಾದಿ ಬಂದಿವೆ “ಶರಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಸಿರಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಇವರ ಕಾವ್ಯದಲೆಗಳು ಹಲವೊಂದು ಸಲ ಪ್ರಗತಿಪರ ಧೋರಣೆಯ ಹೊಸ ಕವಿಗಳನ್ನೂ ದುಗುಗೊಳಿಸುವುದುಂಟು. ಅನೇಕ ಸಲ ಲೋಕ ನಿಷ್ಠುರ ಶರಣರಂತೆ ನಿರ್ಭಯ ನಡೆಗಳನ್ನಾಡಿದಾಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೂಸುಗಳು ಮುಸು ಮುಸು ಮಾಡುವುದುಂಟು ಎಂದ ಬಿ. ಎ. ಸನದಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಲೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದೇನೋ. ಪ್ರಗತಿಪರ ಆಶಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗಿನ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದೇನೋ. ಆದರೆ ಪ್ರಗತೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಬೇರು ಬಿಟ್ಟವರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಸಜ್ಜನಿಕೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ನಂಬಿಕೆಯುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸ

೧ ಜಲಪಾತ- ಕಾವ್ಯಾನಂದ

೨

೩ ಕಾವ್ಯಾನಂದ ಅಂ. ಗ್ರಂ. ಕಾವ್ಯಸಾಧನೆ- ಬಿ. ಎ. ಸನದಿ ಪು. 500

ಬಹುದು. ಇದು ಕವಿಯ ಕಾವ್ಯದ ಮಿತಿಯೂ ಆಗಬಹುದು, ಕವಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೂ ಆಗಬಹುದು,

“ನಿನ್ನ ಸತತ ಸಾಂಗತ್ಯವೇ ನನಗೆ ಬಾಳ ಬಲ
ಎಂದಿಗಾದರೂ ಒಮ್ಮೆ ಪೂರ್ಣತೆಯ
ಪಿಪಾಸೆ ಪಡೆಯುವ ನನ್ನಾಸೆ ಈಡೇರುವ ತನಕ ನೀನು ಜೊತೆಯಾಗು
ಭಾಷೆ ಕೊಡು”ಳ

ಕಾವ್ಯ ಕನ್ನಿಕೆಯ ಆರಾಧನೆ ಪರಂಪರೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಇದು ಸಮಕಾಲೀನ ಕವಿ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಚನಕಾರರ ಪ್ರಭಾವ ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯದಾದ್ಯಕ್ಕೂ ಗುಪ್ತ ಗಾಮಿನಿಯಾಗಿ ಕಾಲದ ಮೇರೆಗಳನ್ನು ಮೀರದೆ ಹುದಿದಿದ್ದಾಳೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು,

ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗು
ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತನೆ ಆಗು
ಕಲೆಗಾರ ವಿಜ್ಞಾನಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗು
ಏನಾದರೂ ಆಗು
ನೀ ಬಯಸಿದಂತಾಗು
ಏನಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು”೧

ಗುರುತಿರಬಹುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ, ದೇಶಪ್ರೇಮ ಎಂಬುದು ಇಂದು ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿಯದೆ ನಗೆ ಪಾಟಿಲಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರದ ನೆತ್ತರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲದ್ದಿ ಬಂದವರ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಅಂದಿನ ಬಾಲಕರು ಇಂದು ಪ್ರಬುದ್ಧರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಆ ಕಿಚ್ಚು, ಹುಚ್ಚು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬದುಕನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ಸಮತೆ, ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವ ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಳೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಇನ್ನು ಇನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆಯುತ್ತಾ, ಧರಿಸುತ್ತಾ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ ಯವರು ಒಬ್ಬರು. ಗಾಂಧಿ, ಗಾಂಧಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ವ್ಯಾಮೋಹ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು
(ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ ನೋಡಿರಿ)

೧ ಕರುಣಾ ಶ್ರಾವಣ- ಕಾವ್ಯಾನಂದ

೨ ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು— ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ

‘ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು’ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಶುಭಾಶಯಗಳು



ಮೆ|| ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು
ಜನರಲ್ ಸ್ಪೋರ್ಸ್

ಫಾರ್ಮಸೂಟಿಕಲ್ಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬೂಟರ್ಸ್

ಮಾರ.ತಿ ರಸ್ತೆ ಶಿವಪುರ-ಬೆಂಗಳೂರು



ಹಾಗೂ

ದಂಡು ಫಾರ್ಮಸೂಟಿಕಲ್ಸ್

ಸುಪರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ 45/|| ಫ್ಲೋರ್

ಗುಲಬರ್ಗಾ

‘ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು’ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಸುಪ್ರೀಮ್ ಟೇಲರ್ಸ್

ಪುರಸಭೆ ಮಳಿಗೆಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಅಂಗಡಿ ನಂ. ೧೮

ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ರಸ್ತೆ ಶಹಾಪುರಜಿಲಾಖ೨೨೩

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶರ್ಟ್ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು



- * ಹೊಸ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ
- * ತಮಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ
- * ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಭೆಟ್ಟಿ ಕೊಡಿ,

ತಾವು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ತಮ್ಮ ಗೆಲೆಯರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ

ಬಿ. ಎಸ್. ಮಿರ್ಜಿ

ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್

ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹಾರ್ಡಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು

ಸಗರ ನಾಡಿನ ನೆಲದಿಂದ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ

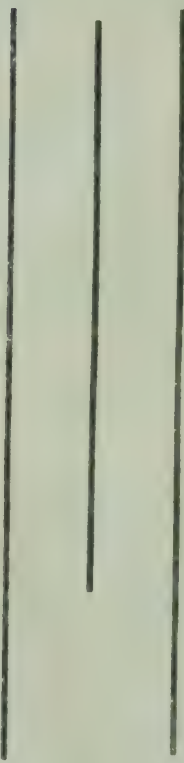
ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು

ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು

ತುಂಬಿದ್ದೀರಿ,

ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲ-ಸಹಕಾರವಿದೆ

○○



ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಣ್ಣ ಮುಕ್ಕಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ತಾಲೂಕಾ ಜನತಾದಳ ಶಹಾಪುರ

ಕಲಬುರಗಿ

‘ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು’ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಶುಭಾಶಯಗಳು

॥ ಶ್ರೀ ರೇವಣಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಪ್ರಸನ್ನ ॥

ಫೋನ್ : 3345

ಮನೆ : 3445

ಮೆ|| ಎಸ್. ಎಸ್. ಉಪ್ಪಿನ ಆಂಡ ಬ್ರದರ್ಸ್

ಬಸವೇಶ್ವರ ಚೌಕ ಶಹಾಪುರ ಜಿ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ

- * ಫಲದಾಯಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು
- * ಪಿ. ಪಿ. ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್
- * ಉತ್ತಮ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳು

ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿ ಕೂಡಿ ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಮೆ|| ಎಸ್. ಎಸ್. ಉಪ್ಪಿನ ಆಂಡ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟಸ್ ಶಹಾಪುರ

ದಿನನಿತ್ಯ ಬೇಕಾಗುವ ಕಿರಾಣಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಶೋಕ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ
ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ

- * ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬೆಲೆ
- * ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಸ್ತುಗಳು
- * ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ

ಶೀಲನಂತಸ್ವ ಉಪ್ಪಿನ

ಸಾದಾರ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ : ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಹಿರೇಮಠ
ಬೆಲೆ : 40-00 ಶಿವ ಪ್ರಶಾಂತ ಪ್ರಕಾಶನ ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಇಂಡಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರ ವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವುದು ಈ ಸಂಕಲನ ತೋರುತ್ತವೆ. ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣವೆಂದಾ ಕ್ಷಣವೇ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜನತೆಗೆ ಈ ಸಂಕಲನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೃತಿಗಳಿಗಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕ ನೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಒಂದು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣ ಬಲ್ಲವು ಎಂಬ ಹೊಳಹು ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ನಂತರ ಓದುವ ಕೊರತೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ವ್ಯಸನಕರ.

—ಅನಾಮಿಕ

(ಸಾದರ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಬಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.)

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಲೇಖಕರು

- ೧ ಶಾಂತರಸ ಅಜಾದನಗರ. ರಾಯಚೂರ (ಅಂಚೆ)
- ೨ ಬಿ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ಸಂ. ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ
- ೩ ಸಿದ್ದರಾಮ ಉಪ್ಪಿನ್ ಅಂಚೆ : ಆಲಮೇಲ ತಾ. ಸಿಂದಗಿ (ಬಿಜಾಪುರ)
- ೪ ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಅಂಚೆ : ಗೂಳ್ಕಂ ತಾ. ಕರ್ನೂಲ (ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ)
- ೫ ಡಾ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲೀಕಾರ ರೀಡರ್, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ವಿ. ವಿ. ಗುಲಬರ್ಗಾ
- ೬ ಬಸು ಬೇವಿನಗಿಡದ ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಿಲಯ ಗುಲಬರ್ಗಾ
- ೭ ಟಿ. ಎನ್. ಪನ್ನೂರಿ ಪ್ರಜಾಕೂಗು, ಜಾಲಿನಗರ ದಾವಣಗೆರೆ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ)
- ೮ ಎಂ. ಸಿ. ಅಟಿನ್ ಉತ್ತರ, ಶಾಂತಿನಗರ ಗುಲಬರ್ಗಾ
- ೯ ಈಶ್ವರಯ್ಯಮಠ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಎಂ.ಎಸ್.ಐ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ
- ೧೦ ಸಿದ್ದರಾಮ ಹೊನ್ನಲ್ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು ದಿಗ್ಗಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಶಹಾಪುರ (ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ)
- ೧೧ ಜಿ. ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಪೋಲಂಪಲ್ಲಿ : ದೋರನಹಳ್ಳಿ ತಾ. ಶಹಾಪುರ (ಕಲಬುರ್ಗಿ)
- ೧೨ ಎಚ್. ಬಾಪಾಸಾಹೇಬ ಸಹಾಯಕ ಅಭಿಯಂತರರು ಯು.ಕೆ.ಪಿ. ಕೆಂಭಾವಿ
- ೧೩ ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾ ಘಂಟೆ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕಿ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿ. ವಿ. ಗುಲಬರ್ಗಾ
- ೧೪ ಸುರೇಂದ್ರ ಕಿರವಂಗಿ ಅಂಚೆ ಕಮಲಾಪುರ ಜಿ. ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಸಂಕ್ರಮಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ-೯೨

“ಸಂಕ್ರಮಣ ಪ್ರಕಾಶನ ಧಾರವಾಡ ಇವರಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷದಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕಥೆ (ಎರಡು) ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ (ಒಂದು) ಕವನ (ಹತ್ತು) ಹನಿಗವನ (ಇಪ್ಪತ್ತೈದು) ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹನಿಗವನಕ್ಕೆ ರೂ. ಎರಡು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ರೂ. ಐದು ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶಧನದೊಂದಿಗೆ ೩೦-೯-೯೨ ರ ಒಳಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ.

—ಸಂಪಾದಕರು ಸಂಕ್ರಮಣ ಪ್ಲಾಟ್ ನಂ. ೯೮,
ಯುರೇಕಾ ಕಾಲನಿ, ಧಾರವಾಡ ಅಂಚೆ.

ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತಿ ಶಿರವಾಳ ತಾ. ಶಹಾಸೂರ ಜಿ. ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಜನಾಹರ ರೋಜಗಾರ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಗಳ ಪಕ್ಷಿನೋಟ

- 1) ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಳರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ಪರ್ಸಿಯನ್ನು ಹಾಸಲಾಗಿದೆ.
- 2) ಹೊಸೂರ, ಶಿರವಾಳ, ರೋಜಾ, ಹುರುಸಗುಂಡಗಿ ಮತ್ತು ಅಣವಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ
- 3) ಅಣವಿಯಲ್ಲಿ ವ.ಓಳಾ ಮಂಡಲ ನವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ
- 4) ಶಿರವಾಳ, ಹುರುಸಗುಂಡಗಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ
- 5) ಇಟಗಾರೋಜಾ, ಶಿರವಾಳ, ಹಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಅಣವಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ಶಿರವಾಳದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರ ವಸತಿ ನಿಲಯ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- 6) ಹಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಕೌಂಪೌಂಡ ನಿರ್ಮಾಣ
- 7) 21 ಜನ ಫಲಾನುಭಾವಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಮನೆ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಕ ಶೀಟಿಗಳ ವಿತರಣೆ

ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಶಿರವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಹಬ್ಬಳ್ಳಿ ಹೊಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಿರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನೂಢನ ವೆಂಕಟೇಶರಾವು

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ರಾಮರಾವು ನರಸಿಂಗರಾವು

ಪ್ರಧಾನರು

PRINTED MATER
BOOK-POST

ಗ.

ಶಿರವಾಳ/ಶಿರ

ದಿನಾಂಕ 5

ಶಿರವಾಳ-585223

ಕಲಬುರ್ಗಿ ೫೪

ಸಂಪಾದಕರು, ಪ್ರಕಾಶಕರು : ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಪುರೈ, ಶಹಾಪುರ (ಕಲಬುರ್ಗಿ)
ಮುದ್ರಕರು : ಗ್ರಿನೋಬಲ್ ಪ್ರಾ. ಲಿ., ಸುಪರ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಗುಲಬರ್ಗಾ-೧